GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

emek

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

GENEL-İŞ YURT ÇAPINDA İŞKOLU VE İŞYERİ SÖZLEŞMELERİNE BAŞLIYOR...

HEDEFLER:

- İş güvenliği
- Çalışanların onur ve haklarının korunması
- Özgür sendikacılık
- Adil bir ücret düzeni
- Sağlık ve sosyal güvence
- Sarı ve tüfeyli sendikacılığı tasfiye
- Sosyal ve ekonomik barış...

grafik stüdyo S

15 günün takvimi

27 MART 1974 ÇARŞAMBA

- Seçmen yaşının 18'e inidirilmesi için tasarı hazır - landı.
- Parasız eğitimin gerçekleşeceği ve lise mezunları - nın açıkta kalmayacağı açıklandı.
- Almanya'da 1973 yılında 35 bin Türk çocuğu dün- yaya geldi.
- Meclis Af önerisini görüşmeye başladı.
- Maliye Bakanı, ücretliler üzerindeki vergi yükünün azaltılmasına çalışıldığını açıkladı.

28 MART 1974 PERŞEMBE

- Nato manevrasında Yunanistan'ın çıkardığı anlaş- mazlık Ege'de çok gergin hava yarattı.
- Buzdolabı, Çamaşır Makinası, Elektrik Süpürgesi fi- yatlarına yüzde 3 zam yapıldı.
- MSP genel af için olumlu oy verme kararı aldı.
- Devlet memurlarına sosyal yardım yapılmasına iliş- kin hükümet tasarısı Meclis'e sunuldu.
- Fiyat Kontrol Komitesinin 2 ayda karara bağlaya- madığı malın fiyatı serbest bırakılmış olacak.

29 MART 1974 CUMA

- Başbakan Ecevit, Ege'deki son olaylar konusunda "Atina ile bir sürtüşme olduğunu sanmıyorum"dedi.
- Maliye Bakanı Deniz Baykal: "Enflasyonu ve fiyat artışlarını önlemek için tedbirlerimiz hazırdır"dedi.
- Komando eğitimi yapan 7 öğrenci Çanakkale İlk- öğretmen okulundan çıkarıldı.
- Akdeniz yolcu gemisinde 10 milyon lira değerinde tarihi eser ele geçirildi.
- Söylediği türkülerle komünizm propagandası yapı- yor gerekçesiyle hakkında dava açılan Ruhi Su be- raat etti.

30 MART 1974 CUMARTESİ

- Ankara'da PTT grevi başlatıldı, telefon dışında bü- tün haberleşme durdu.
- Brezilya'da selden 500 kişi öldü.
- Cumhurbaşkanının net maaşı 18.900 liraya yüksel- tildi.
- Etiopya'da polis göstericilere ateş açtı, 11 kişi oldü.
- Okuma yazma bilmeyen beş muhtar görevden alın- dı.

31 MART 1974 PAZAR

- Almanya'daki trafik kazasında 6 Türk çocuğu öldü.
- Tunceli Belediye Başkanı, Öğretmenokulu olayları- nı düzenleyen sağcıları güvenlik kuvvetlerinin ko- ruduğunu bildirdi.
- Zam yapmak için Fiyat Kontrol Komitesinin ön iz- nine tabi mallar arasında gıda maddeleri de bulu- nuyor.
- 10 milyonluk yeri 20 milyon liraya kamulaştıran İstanbul Defterdarlığı yetkilileri hakkında soruştur- ma açıldı.
- TIR anlaşması olmayan ülkelere Türkiye üzerinden sigara - içki sevkiyatı yasaklandı.

1 NİSAN 1974 PAZARTESİ

- Askerlik süresinin indirilmesi istendi.
- Ankara iş mahkemesi PTT grevini durdurdu.
- Devlet memurları ile kamu kuruluşları personeline 1500-3500 lira arasında "Tatil Kredisi" verilecek.
- Yılmaz Güney'in "Ağıt" filmi de Paris'te ilgi gör- dü.
- Depolardaki radyo ve teypleri gümrükçülere dağı- tan Kapıkule Gümrük Başmüdürü görevden alındı.

2 NİSAN 1974 SALI

- Genel af görüşmelerinde siyasi hak iadesi kabul edildi.
- CHP İstanbul Senatörü Ayhan Peker ve nişanlısı Düzce'de geçirdikleri trafik kazasında öldüler.
- Üç Türk işçisinin Fransa'dan çıkarılma kararı kaldı - rıldı.
- Son zamlardan önceki fiyat artışları Milli Savunma giderlerini de etkiledi.
- Cerrahpaşa Tıp Fakültesi göz kliniğinde faturası kesilen bazı aletlerin olmadığı anlaşıldı.

3 NİSAN 1974 ÇARŞAMBA

- Af teklifinin görüşülmesinde AP'lilerin engelleme - ye girişmesi kavga çıkmasına yol açtı.
- Başbakan Ecevit: "Türk - Yunan ilişkileri konusun- da endişe verici bir haber almadık" dedi.
- Siyasi haklar teklifi Senato komisyonunda da kabul edildi.
- Frankfurt'ta yirmi Türk işçi ve öğrenci, suçluların tümünü affı için açlık grevine başladı.
- İhtiyat er ve yedek subay yoklamasının üç yılda bir yapılmasını sağlayacak tasarı hazırlanıyor.

4 NİSAN 1974 PERŞEMBE

- Pompido toprağa verildi, Fransa'da seçim hazırlık - ları başladı.
- CHP'li Çanakkale Belediye Başkanı Reşat Tabak parti politikasına ters düştüğü gerekçesiyle yüksek disiplin kuruluna sevkedildi.
- İşverenler: "Aşırı ücret talebine boyun eğmeyece - ğiz" dediler.
- Ecevit, Erbakan ve Işık pompidou'nun cenaze töre - nine katılmak için Paris'e gidiyorlar.

5 NİSAN 1974 CUMA

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ihtiyacı karşılama için traktör ithal edileceğini açıkladı.
- Atina'nın tutumu için dost ülkelerin uyarıldığı a- çıklandı.
- Fatura sahtekarlığı ile 204 bin dolarlık döviz ka- çırmaktan sanık komisyoncu yurt dışına kaçtı.
- Barzani kürtlere yardım eden batı ülkelerine petrol vereceğini açıkladı.
- Ecevit, Erbakan ve Işık Paris'e gitti.

6 NİSAN 1974 CUMARTESİ

- Yunanistan Dışişleri Bakanı, Atina Büyükelcimiz Gürün ile özel bir görüşme yaptı.
- Milyonlarca liralık sahte 500'lük süren şebekeden 7 kişi yakalandı.
- Ecevit, Paris'te görüştüğü işçilere yurda dönmeden önce işçi Bulma Kurumuna başvurmalarını istedi.
- Milli Eğitim Bakanı Okullarda kaba kuvvete karşı yönetici ve öğretmenleri uyardı.

7 NİSAN 1974 PAZAR

- Türkmenoğlu: "Üreticinin sırtından geçinenlere bir kuruş dahi ödeme yapmayacağız" dedi.
- Yurt dışında çalışan işçiler Halk Sektörüne katkıda bulunmaya çağrıldı.
- Adalet Bakanı: 141, 142 ve 163'te zikredilen suçla- rın affında iktidarın dönüşü olamayacağını söyledi.
- CGP Konya Senatörü Sedat Çumralı öldü.
- Başbakan Ecevit, Yunanistan dışişleri Bakanı ile E- ge Denizi konuları üzerinde bir görüşme yaptı.

8 NİSAN 1974 PAZARTESİ

- Alman İnşaat firmaları Türkiye'de izinde bulunan binlerce Türk işçisinin işine son verdi.
- İskenderen'da iki buçuk milyon lira değerinde ka- çak eşya ele geçirildi.
- Başbakan Ecevit, "Kararlılığımızı Yunan Bakanına açıklama fırsatını buldum" "Sessizliğimize bakıp aldanmasınlar" dedi.
- Traktör fiyatlarına yüzde oniki zam yapıldı.

9 NİSAN 1974 SALI

- Bakkalları ve şoförleri tehdit ederek soyan şebeke yakalandı.
- Yunan Cuntası Türk basınında çıkan yorum ve de- meçlerin yayımlanmasını yasakladı.
- 26 Emniyet Amirinin görev yeri değiştirildi.
- Genel Af görüşmelerine Meclis'te devam edildi. Yüz kızartıcı bir suçtan ötürü mahkum edilmiş o- lup da aftan yararlananlar kamu hizmetinde görev alamayacak.
- Kamyon, kamyonet, minibüs ve otobüs almak iste- yenlerin "Taksitli" alışa zorlanması önleniyor.

TÜRKİYE
GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ
SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası
adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın
Müdürü
İsmail Hakkı ÖNAL

★☆★

Bu sayıdan sorumlu
Yazıişleri Müdürü
Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in
bu sayısı
GENEL-İŞ
Basın Bürosunda
tertip edilmiş
Dizgi ve Filmler
Hitit Ajans Matbaacılık
Offset tesislerinde
hazırlanmış ve
Tercüman
Gazetecilik ve Matbaacılık
A. Ş. Tesislerinde
basılmıştır.

★☆★

Fotoğraflar:
Şehir Fotoğraf Ajansı

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına
uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9-SAYI: 216
FİYATI: 50 KURUŞ

Basıldığı Tarih
15 NİSAN 1974

Kapak ve Grafikler:
GRAFİK STÜDYO S

★☆★

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
17 bin adet basılmıştır.

GENEL - İŞ EMEK

İşçi-memur ayrımı için Üçlü Komite kuruldu

İşçi - memur ihtilafına Türkiye çapında bir çözüm getirmek için hükümet tarafından girişilen çalışmaya hız verilmiş, Maliye Bakanı Deniz Baykal, Çalışma Bakanı Önder Sav ve Devlet Bakanı İsmail Hakkı Birler'den oluşan bir "üçlü komite" kurulmuştur.

Çalışma Bakanı Önder Sav konuyla ilgili olarak, "İşçi-memur ayrımı meselesini mümkün olduğu kadar çabuk yoldan haletmek istiyoruz. Çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Konu sadece PTT grevi sebebiyle ele alınmış değildir" şeklinde konuşmuştur.

Bakanlıkların görüşlerinin gelmesinden sonra üçlü komite "kimlerin işçi, kimlerin memur sayılacağını" tesbit edecek ve "işçilik için hangi şartların aranacağı" belirtilecektir. Meydana çıkan bu "işçi tarifi", Türkiye'de çalışan herkes için geçerli olacak, işçi tarifine uyanların tamamı işçi kadrosuna geçecekler, geriye kalanlar ise memur olacaklardır.

Işık: «ihtiyaç fazlası erat kamu hizmetinde görevlendirilecek»

Bütçe ve Plan Karma Komisyonu'nda Milli Savunma Bakanlığı bütçesi görüşülmüş ve bütçeyi Komisyona sunuş konuşmasında Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, ihtiyat yoklamalarının üç yılda bir yapılmasını sağlamak üzere bir kanun tasarısı hazırlandığını açıklamıştır.

Milli Savunma Bakanı Hasan Işık, 11 milyar 827 milyon liralık Milli Savunma Bakanlığı bütçesini Komisyona sunarken yaptığı konuşmada bazı askerlik şubelerinin kapatılması nedeniyle ortaya çıkan güçlükleri gidermek üzere çalışmalar yapıldığını, bunlardan bir bölümünün yeniden açılması için olanaklar araştırıldığını belirtmiş, "Celp eratı sayısı Silahlı Kuvvetler ihtiyacını aşan bir düzeye ulaştığında, 1315 sayılı kanunla sağlanan olanaklar kullanılarak ihtiyaç fazlası yükümlülerin kamu hizmetlerinde görevlendirilmesine gidilecektir" demiştir.

Genel Af Kanununun tümü mecliste kabul edildi

- **AP, DP ve CGP'li Milletvekillerinin hepsi Af tasarısının aleyhinde oy kullandı**
- **Oylamaya 392 Milletvekili katıldı ve 185 red' oya karşılık 207 kabul oyu verildi**

Günlerden beri sürdürülen Genel Af önerisi açık oylamaya konulmuş ve ad okunarak yapılan oylama sonunda Af Kanunu 185'e karşı 207 oyla kabul edilmiştir. Oylamaya 392 üye katılmıştır. Oylamaya 17 MSP'li katılmamıştır. Oylamada bulunmayan CHP'li üye sayısı ise, 11'dir.

Genel Af önerisi lehinde CHP ve MSP'li üyelerle birlikte, Erzurum Bağımsız Milletvekili Mehmet Fuat Fırat ile TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi olumlu oy kullanmışlardır.

Yorum

SARI SENDİKACILIKTAN DA ÖTE...

Yıllardır sürüncemede bırakılan işkolları yönetmeliği, Ecevit hükümetinin işe başlamasından sonra Çalışma Bakanı Sayın Önder Sav tarafından öncelikle ele alınmış ve yeniden tanzim edilmiştir.

17 Şubat 1974 tarih ve 14802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren işkolları yönetmeliğinde, Belediyelerde çalışan sağlık işçileri hariç, tüm işçiler 34 sıra numarasında bulunan, Türkiye Genel Hizmetler işçileri Sendikası (GENEL - İŞ) kapsamına dahil edilmişlerdir. İşkolları yönetmeliğinin bu değişikliği ile, adı geçen işyerlerinde işkolu toplu iş sözleşmesi yetkisi, yalnız GENEL-İŞ Sendikasının olmaktadır.

İşkolları yönetmeliğinde yapılan bu değişiklikten sonra, söz konusu işyerlerinde faaliyet gösteren bazı sarı sendikalar, işçi haklarını patronlara peşkeş çekme yolları tıkandığından basın toplantıları yapmaya, işçi haklarının verilmesine ve işçinin yanında olduğunu gösteren Çalışma Bakanını Partizanlık yapmakla suçlamaya başladılar. Daha açık bir ifadeyle, işçinin sömürülmesine karşı çıkıldığı için, bu durum işverenlerin ortağı durumunda olan sarı sendikacı efendilerin uykularını kaçırdı, çıkarlarının önüne set çekti. Bu nedenle etraflarına çamur atmaya ve rüzgar horozu gibi dönmeye başladılar. Danıştay'a başvurdular. Danıştay'a başvurmaları normal ama, sendikamıza kayıtlarını yaptırmak isteyen işçi kardeşlerimize, "Biz Danıştay'a başvurduk, nasıl olsa Danıştay bunu bozacaktır, bizde kalın Genel-İş'e gitmeyin" diyerek kandırmaya çalışmaları sarı sendikacılıktan da öte düzenbazlıktır.

ECELİ GELEN İT CAMİİ DUVARINA SİĞERMİŞ...

İşverenlerle birleşerek, emekçilerin emeğini sömürenlerin, gece gündüz çalışarak çocuklarına götüreceği bir lokma ekmeğinin bile yarısını patronlara peşkeş çekenlerin, baskı yapmak suretiyle hegemonyası altına almak isteyen sarı sendika ve sendikacıların asıl renkleri daha belirgin olarak meydana çıkmış, mazotları tükenmiştir..

Bir tarafta işçi haklarından sözedeceksiniz. Diğer tarafta işçilere baskı yaparak, tehdit savurarak boyundurduğunuz altında kalmalarını isteyeceksiniz. Başka bir tarafta da kamuoyunu-işçi kesimini yanıltmaya kadar küstahlaşacak ve öttükçe öteceksiniz. İşçinin emeğini patronlarla üleşecek ve sonra da kalkıp etrafa karşı balon şişireceksiniz. Basacaksınız yaygarayı. Partizanlık yapılıyor, taraf tutuluyor diye. Mal beyannamesi doldurur gibi de yazılar yazdırıyor, kendinizi güçlü göstermeye kalkışıyorsunuz.

Genel-İş'in gücü de, fikri de, politikası da meydandadır. Ve bizim sizlere söyleyeceğimiz tek bir şey var: Bırakın emekleri ile geçimlerini sağlayan işçi kardeşlerimizi, onlar baskı ile, tehdit ile inanmadıkları fikri ve kuruluşu kabullenmezler. Onlar kimseye boyun eğmezler..

Bu böylece biline...

Genel-İş emek

TOPLU SÖZLEŞME ÇALIŞMALARIMIZ HIZLANDI

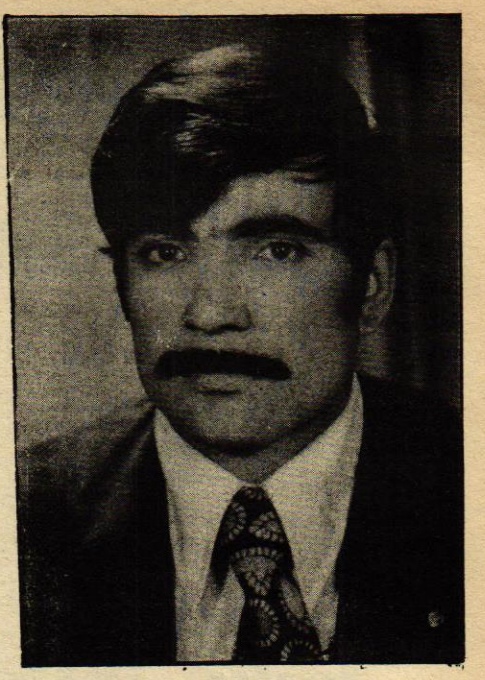

Sendikamızla Diyarbakır, Çorum, Marmaris, Ula, Selimiye, Dalaman (Aydın), Bartın, Ereğli (Zonguldak), Babadağ (Denizli) , Ceylanpınar (Urfa), Kazğızman (Kars), İskilip (Çorum), Çarşamba, Yakakent (Samsun), Erdemli (Mersin), Simav (Kütahya) Belediyeleri arasında işyeri toplu iş sözleş - mesi görüşmeleri tamamlanarak yapılan protokol sonunda imzalanmıştır.

Şubelerimiz yöneticilerin - den aldığımız bilgilere göre toplu sözleşmelerde üyelerimi - ze günün koşullarının gerektirdiği biçimde, gerek sosyal yardım, gerekse ücretlerde yeni ve ileri haklar sağlanmıştır.

Diyarbakır Şube Başkanımız Abdullah Akgül, işyeri toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından sonra gazetemize bir demeç vererek, üyelerimize sağlanan hakları açıklamıştır.

Akgül'ün demeci şöyledir:

"Ülkemizin her yerinde olduğu gibi Güneydoğuda da, Diyarbakır'da da sarı sendikalar vardır ve faaliyet göstermektedirler. O sarı sendikalar ki, yasal yollarla çıkar sağlayamadıkları için, işçilerimizin aralarına sızarak akıl almadık yollar denemekte ve bu şekilde üye - lerimizi çalmaya çalışmaktadırlar. Ancak Güneydoğu'da, özellikle Diyarbakır'da biribir - lerine kenetlenen Genel -İş üyelerini kandıramamaktadırlar. Kandıramayacaklar. Zira, işçilerimiz kimlerin işçiden yana olduğunu, işçi haklarını koru - duğunu çok iyi bilmektedirler . Bu nedenle sarı sendikaların ve sendikacıların Güneydoğu ' da barınamayacaklarını, barındırılmayacaklarını söylüyorum.

Yasal yollarla elde edemediklerini başka yollara başvurarak elde etmeye çalışanlar ve yazdırdıkları tabelaları gece işyerlerine asanlar, altı üyeli bir sendika tabelasının işe yaramayacağını bilmelidirler." demiştir.

Akgül üyelerimize sağlanan hakları da şöyle açıklamıştır:

Diyarbakır Belediye Başkanı Sayın Okay Kalfagil, işçi haklarının teslimine inanmış bir işverenimiz olarak, bağıtlanan işyeri toplu işsözleşmesindeki tutum ve davranışından dolayı işçi kardeşlerimizin yanında olduğunu göstermişti.

İki yıl üzerinden geçerli olan sözleşmede 1.3.1974 tarihinden itibaren işçi ücretlerine birinci yıl 12.50 TL. ikinci yıl ise, 17.50 TL. Ayakkabı ve elbise ücreti olarak her işçiye yazlık elbise için 750.00 TL . Kışlık elbise için de 1000.00 TL. Yemek parası 225.00 lira - dan 325 liraya, Çocuk yardımı ise 18 yaşına kadar olan erkek çocuklara, 25 yaşına kadar olan bekar veya dul kız çocukları - na 50 TL. İlk ve orta öğrenim yapanlara 75, yüksek öğrenim

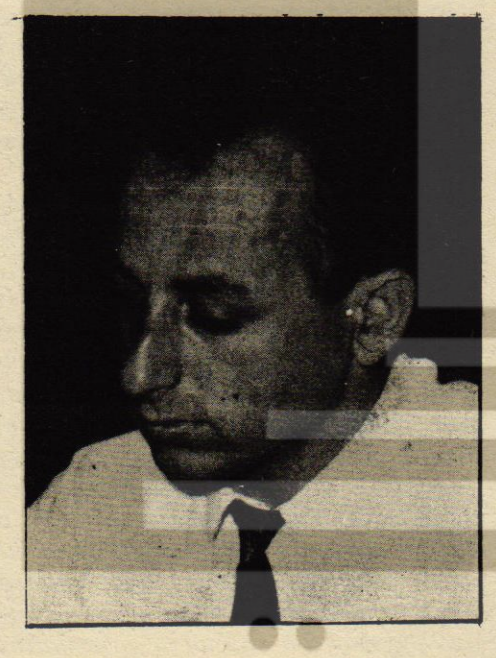

yapanlara da 250 lira alınmıştır. Doğum yardımı 100 lira, ölüm yardımı ise, eş çocuk, anne, baba ve geçindirmekle yükümlü bulunduğu kimseler için 250, ücretlinin kendisi için 1000. lira olarak saptanmıştır

Ayrıca belediyeye bağlı elektrik, su, otobüs işyerlerinde çalıştırılan tüm üyelerimize, 1. 3.1974'ten geçerli olmak kaydıyla bütün işçilere verilen zamma ilaveten 7.50 TL. Belediyeye bağlı bütün işyerlerin - de çalıştırılan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamı içinde bulunan daktilo sekreter, itfaiye, şöfor, biletçi, kontrolör, bekçi, kapıcı ve odacı gibi memurların 1.6. 1974 tarihinden itibaren kadroları kaldırılacak almış oldukları ücret 30/1 ilave ile haklarında işçi mevzuatı uygulanacak ve bu toplu iş sözleşmesi ile temin edilmiş olan tüm haklar uygulanacaktır.

Kıdem tazminatının bir yılla yarım aylık yerine, bir yıla bir aylık üzerinden verilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca kıdem zammı birinçi yıl 35, ikinçi yıl 15 kuruş arttırılmıştır.

Öte yandan Ereğli ve Bartın belediyeleri ile yapılan işyeri sözleşmeleri ile ilgili olarak Zonguldak Şube Başkanı Şenol Kılıç Belginer, Bugüne değin Bartın Belediyesi ile bütün uğraşılarımıza rağmen toplu sözleşme yapılamadığını, yapılan sözleşmenin bu bakımdan önem taşıdığını belirterek, "Bartın Belediyesi ile şimdiye kadar yaptığımız görüşmeler olumlu sonuçlanmamış ve toplu sözleşme için masaya oturamamıştık. Bartın Belediye Başkanının işçi haklarının verilmesine inanmışlığı bizi toplu sözleşme masasına oturttu ve sözleşme ile üyelerimize günün koşullarının gerektirdiği biçimde yeni ve ileri haklar aldık. Genel- İş Sendikası her geçen gün yurt çapında daha da büyümekte ve güçlenmektedir. Bunu gören ve bilen bazı sendika ve sendikacılar Genel-İş'in bu güçlülüğünü ve büyüklüğünü hazmedemediklerinden avazları çıktığı kadar bağırmaktadırlar. Yalnız bu arkadaşlar şurasını iyi bilmelidirler ki, fazla bağırmak kendilerine yarar getirmez, bir gün sesleri kısılır, ondan öte çıkmaz olur. Sözlerimi şöyle bağlamak isterim"Keskin sirke küpüne zarar verir." demiştir.

Değerli emekçi kardeşlerimiz, Genel-İş her geçen gün daha da büyüyecek, daha da güçlenecektir. Genel-İŞ'in işçi haklarını, işçi özgürlüğünü korumasını bilmesi, üyelerinin de Genel-İş'e destek olması bu güçlenmenin temel etkenleridir. Genel-İş üyeleri biribirlerine kenetlenmekle daha yenilmez, daha yıpranmaz olacaklardır.

Sönmüş sigarayı yakıp içmenin kansere daha çok yol açtığı öne sürüldü

Kanser Haftası nedeni ile bir açıklama yapan Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniği Doçentlerinden Mahmut Ateş, sönmüş bir sigarayı tekrar yakıp içmenin, kansere daha fazla sebep olduğunu öne sürmüştür.

Doç. Dr. Ateş, kliniklerinde 150 kanserli hasta üzerinde yaptıkları araştırmada bunların büyük kısmının sigara tiryakisi kişiler olduğunun saptandığını ve 40 - 49 yıl süre ile günde bir iki paket sigara içtiklerinin anlaşıldığını söylemiştir.

Sigaranın dip kısmında, uç kısmına oranla üç defa daha fazla nikotin ve kanser yapıcı madde bulunduğunu, bu nedenle de tiryakilerin, sigaralarının üçte ikisinden fazla bölümünü içmemelerini öneren Doç. Dr. Ateş, daha sonra şöyle demiştir:

"-Akciğer kanserlerinin korkunç bir şekilde artmasının sebebi artık bellidir. Buna neden olarak şüphesiz tütün, özellikle sigara içimi gösteriliyor. Nitekim, 29 ülkede yapılan araştırmalar, kanserlilerin büyük bir çoğunluğunun, sigara kullananlar olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır."

Doç. Dr. Ateş'e göre, birkaç yıl sigara içenlerde kanser teşekkül etmemekte, kanserin ortaya çıkabilmesi için 15-20 yıl süreyle günde 1-2 paket sigara içmek gereklidir.

1975'in Nisan ayında 200 bin işçi emekli olacak

● AYLIK BAĞLANINCAYA KADAR EMEKLİ İŞÇİYE AVANS VERİLECEK.

● EMEKLİLERİN EŞ VE ÇOCUKLARI DA HASTALIK SİGORTASINDAN YARARLANACAK.

● İŞÇİ ÇOCUKLARI İÇİN YENİ EĞİTİM BURSLARI PLANLANIYOR.

SSK Genel Müdürü Erdal Atabek, Sosyal Sigortalar Kurumundan 1975 Nisan ayı başında tahminen 200 bin işçinin emekli olmaya hak kazanacaklarını onun için de gerekli çalışmaların sürdürüldüğünü, emekliye ayrılmakta olan işçilerin emekli aylığı bağlanıncaya kadar geçen süre içinde sıkıntıya düşmelerini önlemek amacı ile avans verileceğini, emeklilik işlemlerinin kısa zamanda halledileceğini ve sigortadan emekli olacakların eş ve çocukları ile dul ve yetimlerinin de hastalık sigortası yardımlarından yararlanmaları için gerekli çalışmalara başlandığını açıklamıştır.

Kurum Genel Müdürü Atabek, konu ile ilgili olarak daha sonra şunları söylemiştir:

" 1 Nisan 1950 yılında kurulmuş bulunan yaşlılık sigortası 1975'in Nisan ayında 25 yılını doldurmuş olacaktır. 1950 yılında emeklilik sigortasına kayıt yaptıran üye adedi 292 bindir. Çeşitli nedenlerle bunlardan 100 bininin ayrıldığını ve başka yollarla emekliliklerini kazananları da göz önünde bulunduracak olursak, 1975 yılının Nisan ayı başında 200 bin kişi emeklilik hakkını kazanacaktır.

Kurumun en önemli hizmetleri arasında bulunan emekli işçilere aylık bağlanması ile ilgili süreyi kısaltmak için yapılan çalışmalara hız verilecektir. Bu durum gerçekleştirilinceye kadar, avans verilmesi için gerekli talimat verilmiştir. Sigorta emeklilerinin eş ve çocukları ile dul ve yetimlerinin de hastalık sigortası yardımlarından faydalanmaları için yasal hazırlıklar yapılırken, bunun sağlık kuruluşlarımıza yükleyeceği yükün karşılanması için de sağlık hizmetlerinin planlaşması çalışmalarına başlanmıştır."

Erdal Atabek konuşmasına devamla:

"İşçi çocuğu olan 542 öğrenciye ayda 450 lira burs verilmektedir. Öğrencilere yılda bin lira ödenmektedir, ayrıca işçi çocuklarını Kurumun ihtiyaç duyduğu alanlarda yetiştirmek üzere yeni bir proğram hazırlanmaktadır. Daha çok tıp ve benzeri alanlarda işçi çocuklarına burs verilecektir.

Kadınların emeklilik yaşı erkeklere oranla beş yıl kısaltılmıştır. Sigortalılık koşullarında yapılacak değişikliklerin ülke gerçeklerine, tıbbi inçelemelere ve mali duruma uygun olması gereklidir. Bu konuda nelerin nasıl yapılması gerektiği ve nelerin mümkün olacağı bu çalışmaların sonucunda belirli duruma gelecektir. Kurumun gelişmesinin çok gerilerinde kalan teşkilat kanununun değiştirilmesi için çalışmalar hızlandırılmıştır demiştir.

Karısına çirkin tekliflerde bulunan arkadaşını ekmek bıçağı ile öldürdü

Kadın yüzünden işlenen cinayetlere bir yenisi daha eklenmiş, bir kapıcı karısına çirkin tekliflerde bulunan bir şahsı ekmek bıçağı ile çeşitli yerlerinden bıçaklayarak öldürmüştür.

Akay Caddesi 14 numaralı apartmanda kapıcılık yapan 48 yaşındaki Bekir Bayındır, karısı Halise Bayındır'ı uzun zamandan beri söz ve elle rahatsız eden ve yatma teklifinde bulunan arkadaşı Hasan Kuzu'yu, kapıcılık yaptığı apartmandaki odasına davet etmiş, burada, karısının da gözleri önünde kalbinden ve vücudunun çeşitli yerlerinden bıçaklayarak öldürmüştür.

KARANLIKTAN İSTİFADE

Sabah saat 09.00 sıralarında işlenen çinayet sırasında, şehir çereyanının da kesik olması katile yaramış ve karanlıktan istifade ederek maktüle saldırmıştır. Polis'ten alınan bilgiye göre, katil ve maktül, uzun süre boğuşmuşlardır. Boğuşma sırasında katil çeşitli yerlerinden, çinayetin işlenmesine sebep olan Halise Bayındır da elinden yaralanmıştır.

BİR KÖTÜ DAHA TEMİZLENDİ

Olaydan sonra elindeki kanlı bıçakla trafik polisine teslim olan katil karakolda "Yaptığımdan hiç pişmanlık duymuyorum. Arkadaş dedik, hemşeri dedik, yılan çıktı. O kadar nasihat ettim olmadı." demiştir.

Yapılan araştırmalara göre Günde iki paket sigara içenin ömrü 8 yıl kısalıyor

25 yaşında olan ve günde iki paket sigara içenlerin ancak yüzde 54'ü 65 yaşına kadar yaşayabiliyor.

Yapılan İncelemelere göre, günde içilen 2 paket sigara ömrü 8 yıl kısaltmaktadır. Sigara içenlerde ölüm oranı da diğer ölüm vakalarından yüzde 57 daha yüksek olmaktadır.

Araştırmacılara göre, 25 yaşında olan ve günde 2 paket sigara içenlerin ancak yüzde 54'ü 65 yaşına ulaşabilmektedir. İçmeyenlerin ise yüzde 77'si 65 yaşına kadar yaşamaktadır.

ÖLÜM ORANI

Günde 5 sigaradan fazla içenlerde hiç içmeyenlere göre ölüm aranı da daha yüksek bulunmuştur. Ölüm oranı sigara sayısıyle birlikte artmaktadır. Sigarayı bırakmakla da en büyük tehlike olan akciğer kanseri azalmaktadır.

45-64 YAŞ GRUBU

Yarım milyon insan üzerinde yapılan bir araştırmaya göre de, sigara icenlerde 45-64 yaş grubunda üst teneffüs yolları (Dudak, dil, ağız yutak, gırtlak ve yemek borusu) kanserlerinden ölüm oranı içmeyenlere göre 6 defa daha fazla olmaktadır. Pipo ve puro içenlerde bu hastalıklardan ölüm oranı da içmeyenlere göre 4 kat daha yüksektir.

ÇEŞİTLİ HASTALIKLAR

Sigara, akciğer ve üst teneffüs yolları kanserlerinden başka kesin olarak da diğer ölüm sebeplerine yardımcı olmaktadır.

Kalp damarları hastalıklarından ölüm oranı da sigara içenlerde 2 kat daha fazla olmaktadır. Bunun yanında sigara içenlerde mide ülserlerinden ölüm oranı da içmeyenlerinkinden 3 kat daha fazladır. Bunun nedeni de tütünde bulunan nikotinin yapısındaki bir maddenin mide asiditesini yükselterek ülser yapmasıdır. Bu arada nikotin maddesi kalp atışlarını da hızlandırdığından sigara içenlerde şiddetli kalp çarpıntıları meydana gelmektedir.

ASGARİ ÜCRETLER, KAFA VE KOLGÜCÜ

Osman Nuri KOÇTÜRK

Nazariyatçılar, işçiler ve patronlar ücretin çok değişik tanımını yapmışlardır. Genellikle düzene, eğilimlere ve çıkarlara göre biçim değiştiren bu tanımlar içinde hiçbiri tam ve eksiksiz sayılamaz.

Bir süre önce, Türkiye Maden-İş Sendikası işçileri tarafından Karadeniz Ereğlisi Demir Çelik Fabrikalarında sürdürülen grevin nedenlerini açıklamak için yayınlanan "Ücret ve Fiyat Sorunu" isimli broşürde, ücretin tanımı yapılırken, kapitalist geleneklere uyularak kullanılan "Emek" sözcüğü yerine, "İnsangücü" deyiminin kullanılmasının daha isabetli olacağı iddia ediliyordu.

Patronlar ücreti işçiye emeği karşılığı verilen para olarak tarif ederler. Oysa emek bir mal değildir. Emeğin satılabilmesi için, satışa çıkmadan önce var olması lâzımdır.

İşçinin sattığı emeği değil, ondan önceden varolan insangücü veya yerine göre kol ve kafagücüdür. Bu güç işçinin kaslarında, beyninde, sinirlerinde daha önceden vardır ve patron işçiyle sözleşme yaparken gerçekte bu gücü satın almaktadır.

Bu tanım bizi insangücünün kol ve kafagücünün kaynağını araştırmaya zorlar. İnsan Doğa kurallarının dışında bir yaratık olmadığından, kendi kendine güç üretemez. İş yapabilmek için muhtaç olduğumuz gücü besinlerimizden alırız.

İşçi gücünü ücret karşılığı işverene satarken, bu günün kaynağı olan besin maddeleri fiyatlarıyle bir ilişikli kurmak ve bunu dikkate almak zorundadır. Bu yapılmazsa toplu pazarlık bilinçsiz olacak ve çok zaman işçi zararına sonuçlanacaktır.

Kamyonu ile ağırlığı belirli bir yükü, bir noktadan başka bir noktaya taşıma durumunda olan nakliyeci, öncelikle benzin ve lastik fiyatları ile aracının amortizman bedelini düşünür ve maliyeti sınırlayan rakamlara kendi kârını da ekleyerek önerisini yapar. İşçiler ve toplu pazarlık masasına oturan işçi temsilcileri de böyle yapmak, işçinin 8 saat çalışması ve bu işi yapabilmesi için muhtaç olduğu güç kaynaklarını yeterli bir şekilde sağlaması için gerekli para miktarını düşünmek durumundadır. Ancak işçi basit bir makine değildir. Sosyal ve politik bir yaratıktır.

İşçi Ailesi:

İşçi insan ve vatandaş olarak bazı yasal haklarla donatılmıştır. Patronlar gibi onun da evlenme ve aile kurarak çocuk yapma hakkı vardır. Anayasamıza göre toplumun temeli olan aileden vazgeçilemez. Tüm insanlar ve toplumlar varlığını koruma ötesinde, nesillerini sürdürme ve yeni kuşaklar yaratma çabasındadırlar.

Aile kurulunca eşe ve çocuklara bakma, onların zorunlu ihtiyaçlarını karşılama baba için yasal bir yükümlülük haline dönüşmektedir. İşçi eşinden ayrılmaya kalkıştığı zaman hakim onu eşine ve çocuklarına nafaka ödemeye mahkum ettiğine göre, patrondan ücret talep ederken, yalnız işçinin değil, başkanı olduğu aile bireylerinin de ihtiyaçlarını dikkate almak zorundayız.

Türkiye'de çeşitli kurumlar ve şahıslar tarafından yapılan incelemeler, işçi ailesinin, ortalama beş nüfuslu ve üç çocuklu bir aile olduğunu göstermiştir. Bundan dolayı işçinin asgari ücreti gerçekte bir kişinin değil, üçü çocuk olmak üzere beş kişinin beslenme, barınma, ısınma, aydınlanma, giyim, taşıt, temizlik, eğitim, sağlık koruma, dinlenme ve eylenme ihtiyaçlarını karşılayacak sağlığı bozulmadan ve takatı kesilmeden sürdürebilir. Aile de neslin devamını sağlar ve toplum varlığını korumuş olur.

Alınan ücret ailenin yukarda sayılan ihtiyaçlarını kapsayacak miktarda olmazsa, aksamalar başlayacak, benzini tükenen bir kamyon gibi önce tekleyecek ve kendisinden beklenen işi vermeye başlayan işçi, bir süre sonra yatağa düşecek, tedavisi için ilâç ve hekim harcamalarını göze almak gerekecektir. Bu arada işçi ailesinde de toplumun geleceğine ilişkin biyolojik ve sosyal aksamalar başlar, bunlar daha sonra politik sorunlar olarak karşımıza çıkarlar.

Yaşama Payı:

İşçi besinlerinden almış olduğu enerjinin tümünü insangücüne çeviremez. İşçinin yaşamını sürdürmesi, kalbinin, midesinin, bağırsak, böbrek ve karaciğerinin çalışması için belirli bir enerjiye ihtyacı vardır. Hiçbir iş yapmadan sırtüstü yatıp istirahat eden bir insan günde ortalama 1800 kalori harcar. İşçi için ücret saptarken bu kalori miktarına, işin tabiatına göre sarfı gereken kalori eklencektir. Örneğin işin yapılması için 2000 kalori gerekiyorsa, işçinin tüketmesi gereken kalori miktarı 3800 olacaktır. İşçi ücret yetersizliği nedeniyle bu miktar kalori verecek besin alamıyorsa o zaman zayıflamaya başlar. İşçi zayıflarken öncelikle vücudundaki yağ dokularını ve daha sonra da hayati dokuları parçalayarak enerjiye dönüştürecektir. Biz buna kendi kendini yeme anlamına "Otofaji" diyoruz. Otofajiye giren işçinin işvererimi düşer, sosyal davranışı bozulur ve hastalıklara karşı direnci azalır.

Bu nedenledir ki işçiye ödenen ücret hem işçinin ve hem de ailesi bireylerinin yaşama ve çalışma paylarını karşılayacak, buna yeterli miktarda besin maddesi satın almaya yetecek düzeyde olmalıdır. Besin ihtiyacı denilince yalnız kaloriden söz edemeyiz. Bunun yanında işçi kaç kilo ise o kadar gram proteine (yarısı hayvansal) vitaminlere, mineral mad-

delere ihtiyaç vardır.

Bilim adamları, çeşitli iş kollarında çalışan ortalama bir işçinin, kalori ihtiyacını hesaplamışlardır. Örneğin tütün, gıda, tekstil, basın, kimya, deri iş kollarında çalışan işçilerin 3000, petrol, kömür, denizcilik v.b. iş kollarında çalışanların günde 3000-4500, maden işçilerinin ve ağır işlerde çalışanların 4500-5500 kaloriye muhtaç oldukları biliniyor. Protein ve vitaminlerle mineral madde ihtiyaçları genellikle pek değişmez veya çok az değişirler. Şu halde ücret işçinin hem yaşama ve hem de çalışma payını, ayni zamanda ailesi bireylerinin besin ihtiyacını karşılayacak miktarda olacak, başka deyimle bunu sağlamak için gerekli besin maddelerinin satın alınmasını sağlayacaktır.

Diğer İhtiyaçlar:

İnsan basit bir makine değildir. İşçinin ve ailesinin beslenme ihtiyacı yanında barınma, ısınma, aydınlanma, giyim v.b. gibi yukarda ayrıntılı olarak sayılmış olan temel sosyal ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçların karşılanması için harcanması gereken asgari para miktarı, işçi ailesinin yiyeceğe harcayacağı para miktarına eşit kabul edildiğinden, pratikte beş nüfuslu bir işçi ailesinin yiyeceğe harcaması gereken para miktarı bulunur ve bu iki ile çarpılarsa yasaların ve bilimin tanımladığı anlamda işçinin asgari ücreti hesaplanmış olur. Fakat işçiler asgari ücretle yetinemezler. İşçi işine bu ücretle başlar, işinde becerisi arttıkça ücreti yükselir. Bu suretle insangücü alışverişinden bir miktar kâr sağlar ve bununla da özgür olmak ve politik faaliyetini rahatça sürdürmek için gerekli olan harcamaları yapar. Bütün işçileri asgari ücret düzeyinde çalıştıramayız.

Besin İhtiyacı :

Türk işçisi için kabul edilen beş nüfuslu ve üç çocuklu bir işçi ailesinin çalışmasını, varlığını sürdürmesi için hergün tüketmesi gereken besin maddesi miktarları asgari düzeyde şöyle hesaplanmıştır.

• - 750	gram	kemikli sığır eti.
• - 95	gram	kuru baklagiller
• - 4	adet	yumurta
• - 2100	gram	süt
• - 120	gram	peynir
• - 85	gram	tereyağ
• - 85	gram	diğer yağlar
• - 1275	gram	ekmek
• - 250	gram	diğer tahıllar (pirinç)
• - 825	gram	taze meyveler
• - 1200	gram	taze sebzeler
• - 1375	gram	patates
• - 215	gram	şeker
• - 20	gram	kuru meyve

İşçiler toplu sözleşme masasına oturup patronla pazarlığa başlamadan önce, piyasadan geçerli fiyatlar üzerinden bu miktar yiyeceğin satın alınması için gereken para miktarını hesaplamalı ve buna yüzde 10 taşıma, pişirme masrafı kattıktan sonra, bulunan parayı iki-üç ile çarpmalıdırlar. Bu suretle bulunan miktar istenebilecek asgari miktar olur.

Böyle bir hesaplama yapıldığı takdirde, Türkiye'de 1973 yılı Mart ayında İzmir'de geçerli fiyatlar üzerinden bir işçinin net olarak enaz 103.08 TL. ücret alması gerektiği sonucuna varıyoruz. Başka deyimle işçinin işveriminin tam alması, sosyal davranışının istenilen düzeyde bulunması, işçi ailesinin korunması, hastalıklara karşı direnmesi, mutlu olabilmesi için işçinin günde enaz 103.08 TL. kazanması gerekmektedir. Fakat işçiler bugünkü ortamda asgari ücret olarak ençok 25.00 TL. karşılığı, almaları gereken miktarın dörtte birinden de daha az bir ücret karşılığı çalıştırılıyorlar. Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı işçilerin cari ücret ortalamaları 44.00 TL. civarındadır. Tarım kesiminde alması gereken ücretin onda biri kadar para karşılığı çalıştırılan işçiler vardır. Durum böyle olunca işveriminin düşük, sosyal davranışın bozuk, sağlığının alabildiğine bozuk olmasına şaşmamak lâzımdır. Çünki tek gelir kaynağı ücreti olan işçi ve işçi ailesi aldığı ile geçinememekte, satın alabildiği besin maddelerinin cins ve miktarı ile kalitesi, işverene satmak istediği insangücünü karşılamamaktadır. Almadan vermek Tanrı'ya özgü olduğundan işçileri kimse kınamasın. Gerçekte çalışkan kimseler olan işçilerimiz, kalkanma plânlarını masa başında düzenleyenlerin ve onlardan daha çok çaba istiyenlerin isteklerini yerine getiremiyorlarsa, tabanda yatan bilimsel neden budur. Mart 1973'de resmi Devlet İstatistiklerine göre 103.08 TL. olarak hesaplanmış olan asgari işçi ücreti, geçen 7 ay içinde fiyatlar daha da arttığından 120.00 TL.'dır.

Bu durumda işçilerimiz 26 liradan et, 15 liradan pirinç 30 liradan peynir ve hatta ekmek satın alamadıkları için şimdilik kendi kendilerini yiyerek çalışıyorlar. Sosyal Sigortalar Kurumu hastahane ve dispanserlerinin önünde işçi ve işçi ailesi fertlerinin kuyruğa girmiş olmalarının tabanında bu neden yatıyor. Bu insanlara ilâç vermek sonucu değiştirmez. Çünki onlar ilâca değil, ete, süte, yumurtaya, meyve ve sebzelerle, yetecek kadar ekmeğe muhtaçtırlar. Pahalı olduğu için bunları satın alamayanların, yaşama ve çalışma için muhtaç oldukları enerjiyi sağlayabilmek üzere kendi kendilerini yemelerinden başka çareleri yoktur. Bugünki koşullar içinde Türkiye'de büyük bir çoğunluk, önce birbirini ve daha sonra da kendi kendini yiyerek yaşantısını ve çalışmasını sürdürmeye çalışıyor.

Bu durumda patrona satılan emek değil, işçinin eti ve kemiğidir. Ücret karşılığı üretmesi gereken emeği üretmek için işçi kaslarını, sinirlerini dokularını eritiyor. Bu çağdışı bir durumdur. Durumdan sorumlu olanların kimler olduklarını ve işçinin neden dolayı bu hale getirildiğini bulmayı ve gerekli yorumları yapmayı okuyucuya bırakıyoruz.

İşçiden ve halktan yana olduklarını bildiğimiz Başbakan Ecvit ile çalışma Bakanı Önder Sav'dan iktidarları döneminde bu çağdışı durumu değiştirecek tedbirler almalarını bekliyoruz. Buda asgari ücretleri yasal ve bilimsel düzeye yükseltmekle başlar.

İŞÇİNİN ZAYIFLAMASI VE GÜÇTEN DÜŞMESİ

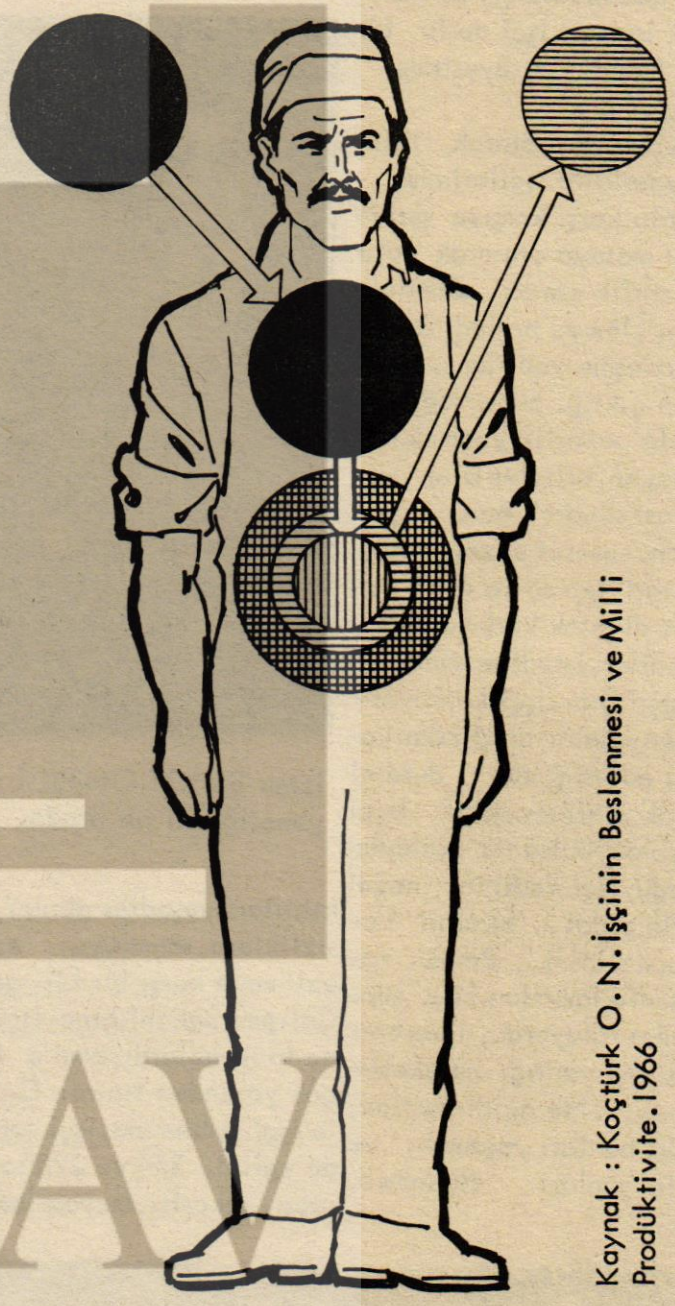

Kaynak : Koçtürk O.N. İşçinin Beslenmesi ve Milli Produktivite. 1966

● Günlük Besin Kalorisi (2600)

▒ Günlük İş için Harcanan Kalori (2000)

▒ Besinden alınan ve yaşama payı olarak kullanılan kalori (1800)

▒ Yaşama payı ve işçinin harcanan kalori toplamı (3800)

ZAYIFLAMA : Günde 128 GRAM 110 Günde 14 KİLO

ÜCRETİ YETMEDİĞİ İÇİN GÜNDE 2600 KALORİLİK BESİN ALABİLEN BİR İŞÇİ 3800 KALORİ HARCANMASINI GEREKTİREN BİŞ İŞ YAPIYORSA, GÜNDE 128 GRAM ZAYIFLAYACAK 110 GÜNDE 14 KG. AĞIRLIK KAYBEDECEKTİR. BU İŞÇİNİN İŞVERİMİNİN YÜZDE 80 AZALMASINA, SOSYAL DAVRANIŞININ TEHLİKELİ BİR ŞEKİLDE BOZULMASINA NEDEN OLUR.

GENEL-İŞ ÇIĞ GÍ

Başbakan Bülent Ecevit'in 1963-1964 yıllarında kurulmuş olan koalisyon hükümetinde Çalışma Bakanı olarak görev almasından sonra Türk İşçi Hareketi gerçek kimliğine kavuşmuştur. O tarihlerde Çalışma Bakanı olan Sayın Bülent Ecevit, Türk işçilerinin yıllarca sömürülmesine, işverenlerin, çıkarcı çevrelerin, asalakların bu yüce işçilerimizin sırtından geçinmelerine, alınteri dökerek, emeğini ortaya koyarak kazandığı ücrete ipotek koymaları alışkanlığına artık bir son verme zamanı geldiğine inanmış ve 274, 275 sayılı Sendikalar Yasasını çıkatmıştır. Dünya işçilerinin uğurlarında yüzyıllar boyu didinip çırpınarak, kanlarını dökerek kazandıkaları bu hakları Türk işçileri işçi dostu bir Çalışma Bakanının sayesinde kazanmış oldu.

Ecevit Yasası olarak bilinen bu yasalarla işçilerimiz, patronlarla karşı karşıya gelerek, aynı masaya otururak çatır çatır pazarlık etmek suretiyle haklarını almaya başladılar. Toplu sözleşme yaptılar... Bu yasaların çıktığı güne değin işverenlerle pazarlık yapmak nedir bilmeyen, bilseler bile ekmek parası diyerek buna yanaşmayan, çesaret edemeyen işçiler, o tarihten sonra artık yasalar var diyerek korkmadılar, çekinmediler, istediler emeklerinin karşılığını. İşçi korkuyordu. Çünkü ağalar tarafından kapı dışarı edildiğinde derdini anlatacak, dinletecek bir kapı bulamıyordu, bulsa da dinleyen olmuyordu. İşçi dediğin neydi ki o tarihlerde!... Bırakın ücret yetersizliğini.. Zaman zaman insanlıklarından bile şüphelenenler oluyordu, işverenin insanlık dışı yaptığı hareketler karşısında... Ne acıdır bunlar, ne acıdır bunları yaşamak, ve ne acıdır bunları düşünmek, yazmak.

İşçiler o tarihlere kadar emeğinin gerçek değerini isteyemiyor, direnişe geçemiyordu. İşin uçunda kolundan tutulup kapı dışarı edilmek vardı da ondan direnemiyordu işçiler.. Dertlerini anlatacak kapı yoktu da ondan düşündüğünü söyleyemiyor du işçiler. Kısacası grev hakkı diye bir hakka sahip değildi de ondan sesini çıkaramıyordu işçiler.. İşte Türk işçilerinin bu dönemleri, bu sıkıntıları yaşadığı günler, haksızlıklara, sömürüye, ezmeye, ezilmeye karşı bir kişi getirildi Çalışma Bakanlığına. İşçiler onu tanımazlardı, ama o işçileri çok yakından tınırdı. Öncelikle işçi haklarına, işçi sorunlarına eğildi. 274 ve 275 sayılı yasaları çıkarttı. Bu yasalarla işçiler artık eskisi gibi boynu bükük olmayacaklardı. İşçiler artık işverenin karşısında eğil — meyeceklerdi. Belki eğilecek — lerdi ama kırılmayacaklardı. İşçiler artık dertleri olduğu zamanlar, derdimizi kime anlatacağız diye düşünmeyeceklerdi. Ve işçiler artık insanca muamele görecek, insanca yaşayacaklardı, sömürülmeyecek, ezilmeyeceklerdi. Çünkü Ecevit Yasası vardı.

İzmir ESHOT Otobüs Trolleybüs ve Atölyeler İşçileri Şube yönetiçileri bir arada.

O tarihten sonra işçiler, gerçekten toplu sözleşme masasına oturarak işverenlerden haklarını aldılar. İşveren anlaşmaya yanaşmadığı zaman greve giderek, ekonomik baskı yapmak suretiyle isteklerini işverene kabul ettirmeyi başardılar. Bu bir müddet böyle devam etti. Sonradan iktidar çeşitli defalar el değiştirdi. Ecevit yasası yozlaştırılmaya çalışıldı. Grev hakkında kısıtlama yapılıp kırmızı ışık yakılırken, İşverenlerin silahı olan Lokavt serbest bırakıldı. Yeşil ışık yakıldı lokavtlara. Bir müddette böylece yaşamını sürdürdü yüce Türk İşçileri... Ve 1973' lere gelindi böylelikle. Genel seçimler yapıldı. Bülent Ecevit'in Genel Başkanı bulunduğu Cumhuriyet Halk Partisi, bu seçimlerde diğer siyasi partilerden daha çok oy toplayarak çoğunluk partisi oldu. Bilindiği gibi de çeşitli aşamalardan sonra CHP-MSP arasında koalisyon hükümeti kuruldu. Bülent Ecevit'in başkanlığında kurulan bu hükümet için köylüler sevindi. İşçiler sevindi. İşçiler sevindi çünkü, Ecevit'in Çalışma Bakanı olduğu tarihte kazandıkları hakları, daha sonraki işveren yanlısı iktidarlar tarafından yozlaştırılmaya çalışıldı. Ecevit'in yeniden, hem de başbakan olarak hükümette görev alması elbette sevindirecekti, işçileri. Yozlaştırılmaya çalışılan hakları yeniden düzenlenecekti...

Ecevit hükümetinin işe başlamasından hemen sonra, yıllardır sürüncemede bırakılan işkolları yönetmeliği, yeniden ele alınarak tanzim edildi. Ecevit yasaları ile gerçek haklarına kavuşan işçiler, daha sonraki iktidarlar tarafından köşeye itilmek istendi. Bunun en kolay yolu da işveren yanlısı iktidarlarla, işveren yanlısı sendikacıların çeşitli oyunlarla işçileri patronlara yeniden kul köle etme girişimleri ile gerçekleşe — çekti. Böyle düşündüler satılmışlar. Ve kalktılar bir işkolunda istedikleri kadar sendika kurdular. Bugün Türkiye'de 34 sendika olması gerekirken bini aşkın sendika mevcuttur. Nedenleri ortada.. Bir işkolunda herhangi bir sendika gerçekten işçinin haklarını almak, korumak için faaliyet gösteriyorsa ve bu nedenle de patronların daha çok vurgun vurmalarını engelliyorsa bu durum işlerine gelmiyor ve anlaşıyorlar dostları ile bir sendika kuruyorlar o işkolunda. Belki de bir kaç. Amaçları işçileri parçalamak, böylece güçsüz düşürerek istediklerini kabul ettirmek oluyor. Bütün bunları gören işçinin asıl savunucusu olan gerçek sendikacılar yılmadan, usanmadan inandıkları yolda çalışmalarına devam ediyorlar. Ama rahat durmuyor sarı sendikalar ve sendikacıla

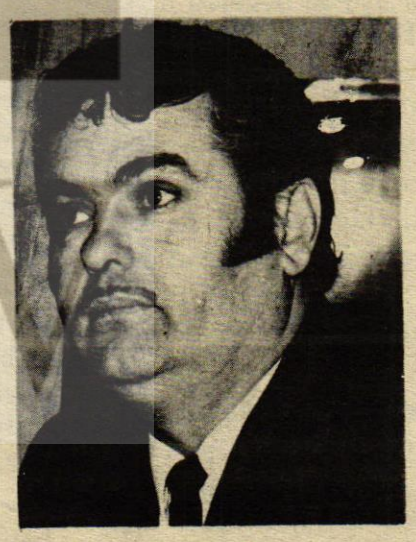

İstanbul İ.E.T.T. İşyerleri İşçileri Şube Başkanı Fikret Bulut

baskılar, yaygarala
malar... "Vay ef
zanlık yapılıyor,
nı taraf tutuyor. Z
ları yönetmeliğini
tanzim edilmesind
maç kendi partile
Baştürk'ün Genel
yaptığı sendikayı
mek" falan filan.
yaygarayı. GENE
KASI zaten güçlü
Gerçek olanı söy

Ar
İzi
şu

varmıyor bu efen
düzenbazlıklarla
bu zavallıların, ü
meklerini patronl
çekme olanakları
mış ve işçiler em
şılığını tam olara
lar. Asıl gerçekle
nen budur. Ama s
ne gelmiyor. Yüc
oynadıkları oyun
cesaret edemiyorl

İşkolları yöne
ğişmesinden sonra
de çalışan sağlık
tüm işçiler, 34 sı
faaliyet gösteren
Hizmetler İşçiler
(GENEL - İŞ) k
hil edildiler. İşko
sözleşmesi yetkis
nel-İş Sendikası
pılabilecektir. Sa
bu işyerlerinde iş
mesi yapamayaca
rum böyle olunca
çıkarlarının kayn
sileceğini anlayı
bağırıp çağırmay
mur atmaya. Bask
yol kesmeye. Har
gerçek sendikacı
Baskıyla, tehditle
le sendikacılık y
niden bir sarının
dika kurarak ve

Ankara EGO Otobüs Trolleybüs ve Atölyeler İşçileri Şube Yönetim Kurulu toplu halde...

Bİ BÜYÜYOR

nkara, İstanbul, mir'de yeni ıbelerimiz açıldı

İstabul İ.E.T.T. İşyerleri İşçileri Şube yöneticileri Genel Başkanımız Abdullah Baştürk'le birlikte görülüyorlar

r. Tehditler, ar, çamur at- endim parti- Çalışma Baka- aten İşkol- n yeniden le ki asıl a- rinden olan Başkanlığını güçlendir — . Basıyorlar L-İS SENDİ- bir sendika. lemeye dilleri

beyannameleri kendiniz doldurarak, önlerini kestiğiniz, tehdit ederek baskı yaparak altına imza atmalarını istediğiniz yalan mı, böyle sendikacılık olur mu?.. Geceleri yazdırdığınız tabelaları astırmakla, işçileri kandırmaya çalışarak bizim de yetkimiz var diye altı kişi kaydetmekle sendikacılıktan sözedilir mi?. Sizin bu uydurma sendikacılığınıza her şeyden önce kandırmaya çalıştığınız işçiler karşı çıkacak ve

17 Şubat 1974 tarih ve 14802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinden sonra sendikamız faaliyetlerine başlamıştır. Ankara'da Taşıt- İş Sendikası yönetim kurulu kararı ile topluca sendikamıza iltihak etmişlerdir. Bu şubemizin üye kayıt çalışmaları devam etmekte ve her geçen gün çığ gibi artmaktadır. İstanbul'da İ.E.T.T. işyerlerinde çalışan işçiler

arkadaşlarımızın hizmetindedir.

Genel-İş gücünü dürüst sendikacılığından almaktadır. daha varlıklı olduğunu görecek kadar körleşmişler. Gözleri öylesine dönmüş ki ne yaptıkları-

dilerin. Çeşitli üye kaydeden yelerinin e- ara peşkeş ortadan kalk- eklerinin kar- k almış olsun- ştirilmek iste- öylemek işleri- e Türk işçisine ları söylemeye ar.

tmeliğinin de- , belediyeler- işçileri hariç a numarısında Türkiye Genel Sendikası apsamına da- lu toplu iş i yalnız Ge- arafından ya- rı sendikalar kolu sözleş- klardır. Du- , daha doğrusu aklarının ke- nca başladılar a. Etrafa ça- ıya, tehdite, i nerde sizin lığınız?.. , yol kesme i- apılır mı? Ye- da sarısı sen- azırladığınız

gereken cevabı verecektir.

Aklınızı başınıza toplayın. Artık sarı sendikacılık ölmüştür.

Değerli kardeşlerimiz, İşkolları yönetmeliğinin değişmesinden sonra Belediyelerde çalışan sağlık işçilerinin dışında kalan tüm işçilerin işkolu sözleşmeleri Genel-İş tarafından yapılacaktır. Yönetmeliğin

için Genel-İş İ.E.T.T. işyeri İşçileri Şubesi resmen kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. İzmir'de de ESHOT Şubemiz resmen kurulmuştur. Bu üç büyük kentimizde kurulan üç şubemize, şimdiye kadar söz konusu işyerlerinde çalışan işçilerden, yarısına yakını kayıtlarını yaptırmışlardır. Genel-İş Sendikası bu yeni açılan Şubeleri ile tüm

Genel-İş gücünü emekleri karşılığı geçinen üyelerinden almaktadır. Genel-İş'in üye aidat miktarı bazı çığırtkanların söylediğigibi bir yevmiye değil 25 liradır. Genel-İş'in gizlisi, kapalısı yoktur. Tüzüğü meydandadır. Mal beyanında bulunur gibi yazı yazarak varlıklarını ortaya dökmek isteyenler Genel-İŞ'in kendilerinden bir kaç kat

nı, ne konuştuklarını bilmiyorlar. Sonra da kalkmış Genel-İş'le at yarıştırıyorlar.

Hadi canım sende..

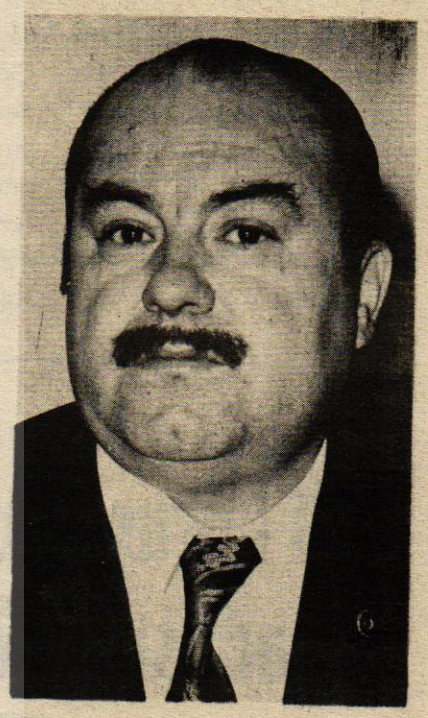

Ankara EGO Otobüs Trolleybüs ve Atölyeler İşçileri Şube Başkanı

Yusuf Bilen

NEDEN GENEL-İŞ'İ SEÇTİM...

Yusuf BILEN

İşkolları yönetmeliğinin değişmesinden sonra çatımız altına giren Taşıt-İş Sendikası Başkanı Yusuf Bilen konuyla ilgili olarak gazetemize bir demeç vererek Sendikamıza katılma nedenlerini açıklamıştır.

Yusuf Bilen'in demeci şöyledir:

"Emekleri ile geçinen kardeşlerim, değerli arkadaşlarım;

1960'larda EGO işletmesine girdim ve aynı yıl Ankara Motorlu Taşıt ve Garaj İşçileri Sendikası'nın çeşitli kademelerinde görev aldım. Daha sonra Türkiye Taşıt İşçileri Sendikaları Federasyonu (TİF) Genel Sekreterliğine seçildim. Bu göreve devam ettiğim sıralarda İşkolları yönetmeliğinin ortaya çıkması ile Türkiye tipi olarak kurulmuş bulunan Tümtis Sendikası'nın Ankara Merkez Şubesi'ni kurdum. Uzun zaman bu sendikanın Başkanlık görevini yürüttüm. Daha sonra sözleşmeye katılma yetkimin kaldırılması nedeniyle görevimden ayrıldım. Arkadaşlarımın ısrarları ile Türkiye Kara Taşıtmacılığı İşçileri Sendikası'nı kurdum. Kurduğum bu sendikanın Başkanlığını yapmakta olduğum ve her geçen gün artmaya devam ettiğimiz günlerde son İşkolları yönetmeliğinde yapılan değişiklik karşısında yasal yollarla ve inandığım düzeyde işçi arkadaşlarıma hizmet etmek amacı ile Genel-İş Sendikası'na katılmayı daha uygun buldum. Yönetim Kurulundaki arkadaşlarımla da aynı görüşte birleştik.

Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Sayın Abdullah Baştürk ve İcra Kurulu'nun diğer üyeleri bana bu görevi verdiler. Genel-İş Şubemizi resmen kurduktan sonra üye kaydına başladık. Her geçen gün gücümüz daha artmakta, sayımız daha da çoğalmaktadır. İnancım odur ki, kısa bir zaman zarfında çoğunluğu sağlayarak arkadaşlarımıza çok faydalı olacağız. Genel-İş'in Türkiye çapında başarılı olmaması için hiç bir neden göremiyorum. İşçi haklarını korumasını en iyi bilen bir Sendikanın gücünü, sarı sendikacılar önleyemeyecektir.

Sosyal demokrat hareketi inançla savunan ve yürüten sendikaların zaferi çok yakın gelecekte görülecektir. Bundan hiçkimsenin şüphesi olmasın.

Değerli arkadaşlarım,

Tümtis içinde bulunduğum sıralarda, Genel-İş'e karşı olduğum zamanlar da olmuştur. İnsanoğlu bazı zaman yanlış tutum ve davranış içine düşebilir. Giderek gerçekleri gördüm ve zararın neresinden dönersen, kâr oradan başlar felsefesine uyarak, Genel-İş'in savunduğu fikirleri benimse-

Devamı Sayfa 15'de

15 günün; içte ve dışta önemli OLAYLARI

3 kişinin diri diri bir çukura gömdüğü 3 aylık bebek ölmek üzere iken kurtarıldı

Toprağa gömülerek ölüme terk edilen 3 günlük bir kız çocuğu, dört saat sonra, jandarmalar tarafından kurtarılmış ve Zeynep Kâmil Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alınmıştır.

Olay Kartal Jandarma Komutanlığına yapılan bir ihbar üzerine Güzelyalı tepesine giden devriyeler, yeni kazılmış küçük bir çukur içinden boğuk çocuk sesleri duymuşlardır. Jandarmalar elleri ile çukurun topraklarını açmışlar ve kundağa sarılı, morarmak üzere olan çocuğu çıkarmışlardır.

Jandarma Komutanlığına yapılan ihbardan anlaşıldığına göre yaşlı bir erkekle biri 18 diğeri 40 yaşlarında iki kadın Güzelyalı tepesine giderek önce bir çukur kazmışlar, daha sonra da genç kızın kucağında bulunan kundak içindeki çocuğu gömerek üzerini toprakla örtmüşlerdir.

Rotu çıkan bir minibüs Sakarya nehrine uçtu, 9 kişi boğuldu

ADAPAZARI'NDAN GEYVE'YE GİDERKEN, BAĞLARBAŞI KÖYÜ YAKINLARINDA NEHRE UÇAN MİNİBÜSÜN ŞOFÖRÜ RAİF GÜNER, MUAVİNİ MEHMET YARICI VE YOLCULARDAN HASAN KESKİN CAMLARI KARARAK DIŞARIYA ÇIKIP HAYATLARINI KURTARDILAR.

Meydana gelen trafik kazasında sakarya nehrine uçan minibüs yolcularından dokuzu boğularak can vermiştir.

Şöför Raif Güner yönetimindeki 54 AH 792 plakalı minibüs Adapazarı'ndan aldığı yolcularla Geyve'ye giderken Bağlarbaşı Köyü Yakınında Sakarya nehrine uçmuştur.

Sulara gömülen minibüsteki yolculardan Fadime Tokat, Ayşe Karlık, İsmail Çolak, Zekiye Güner, Nefiye Kesin, Ersin Kesin, Zeki ye Kesin ve kimliği bilinmiyen bir kadın boğularak ölmüşlerdir.

Şoför Raif GÜner ile muavin Mehmet Yarıcı ve yolculardan Hasan Keskin Minibüsün camlarını kırarak dışarı, çıkmışlar ve hayatlarını kurtarmışlardır. Kazanın Minibüsün rotunun çıkmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Kazaya Geyve Savcılığınca el konulmuştur.

ÜÇ TÜRK İŞÇİSİNİN FRANSA'DAN ÇIKARILMA KARARI KALDIRILDI

Paris yakınlarındaki bir şantiyede çalışan üç Türk işçisi Mustafa Duman, Mehmet Güvercin, Halil Şimşek hakkında alınan "Fransa'dan çıkarılma kararı" kendilerine verilen sürenin bitimi olan 2 nisandan 24 saat önce kaldırılmıştır.

Üç Türk işçisi hakkındaki bu kararın gerek sendika sorumluları, gerekse Paris'teki Türk İşçi Birliği temsilcilerinin yaptıkları girişimler sonunda kaldırıldığı öğrenilmiştir. İşyerinin bağlı bulunduğu Yvelines Polisi, Fransa'dan çıkarılma kararının kaldırıldığını, işçilere bildirmiştir.

Paris'teki Türk Çalışma Ataşeliği ve Başkonsolosluğu ise, olayı, yeni öğrendiklerini ve ancak Fransız yetkililerinin kararın kaldırıldığını kendilerine bildirdikleri görülmüştür.

Adı geçen üç Türk işçisi, geçen Şubat ayında 24 günlük bir greve katılan 36 işçinin arasında bulunuyordu. "Grev yapan Türk işçileri Fransa'dan çıkarılıyor" yolundaki yorumların önlenmesi için Fransız İçişleri Bakanlığının geçen hafta aldığı çıkartılma kararını yeni baştan inceleyerek bu kez kaldırmak yolunu seçtiği sanılmaktadır.

Elli kuruş yüzünden arkadaşını öldürdü

Mahir Aydoğan (34) adında bir dokumacı Şişli Gültepe semtinde çay parasını verme meselesi yüzünden çıkan bir münakaşa sonunda Bayram Deveci (32) adındaki arkadaşını tabanca ile öldürmüş ve kahvehane müşterilerinden Şahin Güner adındaki şahsı da yaralamıştır.

Arkadaşı Bayram Deveci ile kahveha - neye gelen Mahir Aydoğan gidecekleri sırada 50 kuruşluk çay parasını "Sen vereceksin" Ben vereceğim"diyerek münakaşa etmeye başla - mışlardır. Daha sonra kavgaya dönen çatışma sonunda Mahir Aydoğan yanında bulundurduğu, ruhsatsız 7. 65 çapındaki tabancasını çekerek "Çay parasını sen ödeyeceksin, ben kimseye haraç yedirmem"diyerek ateş etmiştir.

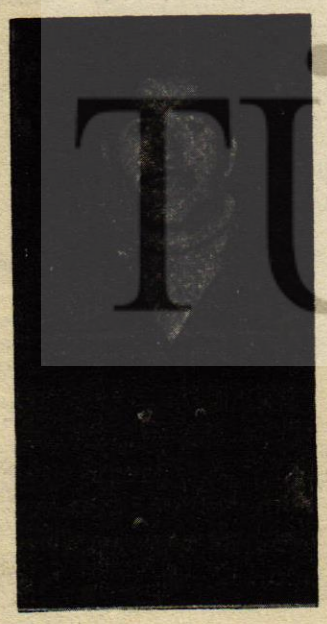

Çay parasını ödemek yüzünden çıkan tartışmada arkadaşını öldüren Mahir Aydoğan.

40 bin sağlık işçisine yeni haklar tanındı

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası arasında bir süreden beri devam eden toplu-İş sözleşmesi müzakereleri olumlu şekilde sona ermiştir. İmzalanan toplu-İş sözleşmesine göre, kamu kuruluşlarında çalışan 40 bin sağlık İşçisine yeni haklar sağlanmıştır.

Toplu-İş sözleşmesi sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, İzmir, Adana, Diyarbakır, Ankara Hacettepe Veteriner, İstanbul Tıp Fakülteleri, Milli Eğitim Bakanlığı Validebağ Sanatoryumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul Vakıf Gureba Hastanesi, İzmir Belediyesi Eşrefpaşa Hastanesi ve Güçsüzler Yurdu, İstanbul Adli Tıp Reisliği ve Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü'ne ait sağlık kurululuşlarında çalışan sağlık İşçilerini kapsamaktadır.

İmzalanan toplu-İş sözleşmesi ile 40 bin sağlık İşçisine 16 lira günlük ücret zammı iki aylık tutarında ikramiye, 30 lira çocuk zammı, her çocuk için ayda 50 -200 lira öğrenim, doğum, ölüm, evlenme, yakacak ve benzeri sosyal yardımlar sağlanmıştır.

Çarşaflı katil yakalandıktan sonra...

Katil Fehmi Bulut kadın kılığında yakalandıktan sonra görülüyor. Fehmi Bulut "Kadın kılığına girmesem yanlarına yaklaşamazdım. Beni hemen vururlardı." diyor.

Kadın kılığına giren adam ölüm saçtı!

Çarşafa sarınıp, kadın kılığına giren Fehmi Bulut, düşmanı olan Ali ve Fevzi Aslan adındaki iki kardeşi çadde ortasında kıstırmış ve çarşafının altından çıkardığı otomatik silahla ikisine de kurşun yağdırmıştır. Delik deşik olan kardeşlerden Ali Aslan (28) derhal ölmüş, Fevzi Aslan (24) ise ağır yaralı olarak Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılmıştır.

Olay yerine yakın olan bir polis tarafından kıskıvrak yakalanan kadın kılığındaki katil cinayeti eski bir kan davası yüzünden işlediğini söylemiştir.

Dilenci Musa`nın üzerinden tam 6500 lira çıktı

Isparta'da dilenirken yakalanan Musa Hasan Koruk adlı dilencinin üzerinden 6500 lira para çıkmıştır. Aslen Artvinli olan ve dilenmek için Isparta'ya geldiği anlaşılan Hasan Koruk'u yakalayan zabıta memurları üzerinden 6500 lira çıktığını görünce şaşırmışlardır. Hasan Koruk, başka bir işi olmadığını ve geçimini iyiliksever halkın yardımlarıyla karşıladığını söylemiş ve "Allah onlardan razı olsun. Para vermeseler açkalacağım" demiştir.

Bıçak ve tabanca tehdidi ile

Şoförleri soyan 10 kişilik çete nihayet yakalandı

Yakalandıkları güne kadar otuzdan fazla taksi şoförünü bıçak ve tabanca tehdidi ile soyup firar eden 10 kişilik bir şebeke nihayet Ağır Suç Masası dedektifleri tarafından yakalanmışlardır.

Gece çalışan taksi şoförlerinin korkulu rüyası haline gelen çete mensupları Bakırköy, Zeytinburnu, Taksim, Gaziosmanpaşa, Aksaray, Eminönü ve Kumkapı semtlerinden müşteri olarak bindikleri taksi, tenha yerlere geldiğinde bıçak ve tabanca tehdidi ile şoförlerin üzerinde bulunan para ve kıymetli eşyalarını alıp kaçmaktaydılar. Yakalanan sanıklar şunlardır: Erhan Beriç (22), Nedim Atay (21), Seyfettin Başoğlu (25), Muzaffer Yanal (26), Bahattin Yanal (28), Hasan Oflu (21), Kâzım Nasırlıoğlu, Nedim Koray (17) İlhan Bedesten (18) ve Cüneyt Özbek (17) silahlı soygun yapmak ve adam yaralamak suçlarından Adliyeye verilmişlerdir.

Belediyenin önü stadyuma döndü

Belediyeye girmek için müracaat edenler Samsun Belediye binasının önünde.

55 kişilik boş kadro için 5 bin kişi müracaat etti

Samsun Belediyesi'ndeki 55 kişilik boş kadro için beş bin kişi baş vurmuştur. Belediyeye şoför, biletçi ve büro memurları alınacağını duyan binlerce işsiz, işe alınacak 55 kişi arasında olabilmek için birbirleriyle yarışmıştır.

Baş vuranlar belediye ilgililerince sınavdan geçirilmişlerdir. Ancak bu kadar çok adayı birden sınav yapabilecek yer bulmak hayli zor olmuştur.

Baş vuran adaylar bir okula sığmadıkları için sınav üç ayrı okulda yapılmıştır.

TÜSTAV

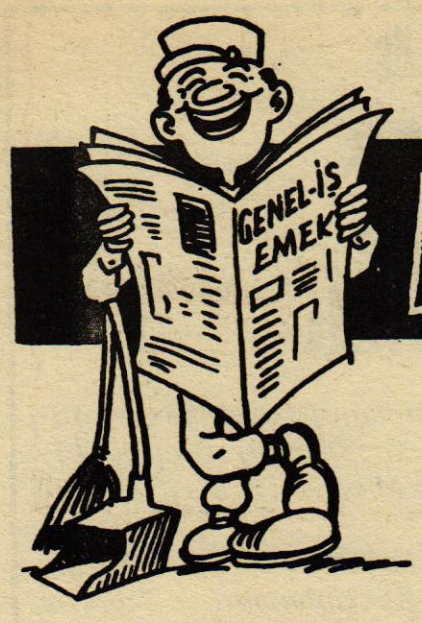

MİZAH ..!

Çocuk aklı

Çocuk, terzi olan annesine:
— Anneciğim, gel beraber oynayalım... dedi.
— Çocuğum görüyorsun ya, vaktim yok, çalışıyorum.
— Niçin çalışıyorsun?
— Para kazanmak için.
— Niçin para kazanıyorsun?
— Sana ekmek almak için...
— Benim karnım aç değil, haydi gel oynayalım!...

Tabiat

İki yaşlı ve çirkin kadın konuşuyorlardı. Biri:
— Tabiatı çok severim, dedi.
Diğeri ona bakarak içini çekti:
— Bize yaptıklarına rağmen mi?...

BOYNUZLU ARABA

İstanbul'da tramvayın henüz servisten kalkmadığı senelerdeydi. Beşiktaş yolunda Trabzon plâkalı bir otobüs tramvaya biraz sürtmüş, karasörü boydan boya çizilmişti.

Hışımla aşağıya atlayan otobüs şoförü, vatmanın yakasına sarılarak:

— Haçan köpoğlunun adamı, şu boynuzlu arabayı biraz daha sağa çekemez miydin!... dedi.

Talih eseri

İki akşamcı arasında:
— Nasılsın?
— Çok kötü. Dün onbeş basamaklı bir merdivenden düştüm.
— Yaralanmadın mı?
— Hayır. Bir talih eseri olarak, birinci basamaktaki parmaklığa tutundum.

Sakal traşı

Berberde, müşteri isyanla bağırdı:
— Canımı yakıyorsunuz! Beni bir testereyle traş ettiğinize bahse girebilirim!
— Ama mösyö, az önce odun gibi sakalınız olduğunu söyleyen siz değil miydiniz?

Dans meraklısı

Dans ediyorlardı ve delikanlı farkında olmadan kızın ayaklarına basıyordu. Bir ara:
— Dans benim kanıma işlemiştir, dedi.
Kız içini çekerek:
— Belli, diye cevap verdi. Ama kan deveranınız ne kadar da bozuk...

Mektup açacağı

Sabahın erken saatinde sokak kapısı çalınır. Evin erkeği uykulu uykulu koşup kapıyı açar. Karşısında bir seyyar satıcı görür.
— Bonjur, der satıcı. Mektup açacağı satın almak ister misiniz?
Evin erkeği kızgın bakışlarla satıcıyı süzer ve:
— Bir tanesiyle evlendim, içerde uyuyor, başka istemem, diye cevap verir.

KOKU BALIKTA DEĞİLMİŞ

Bu balık kokmuşa benziyor diyen müşteriye garson getirmeden kokladım bir şey yok demiş. Müşteri pis kokudan burnunun direğinin kırıldığını, mendilini burnuna tıkamağa mecbur olduğunu söyleyince garson:
— Koku balıkta değil, sizin pis mendilinizde olsa demiş.

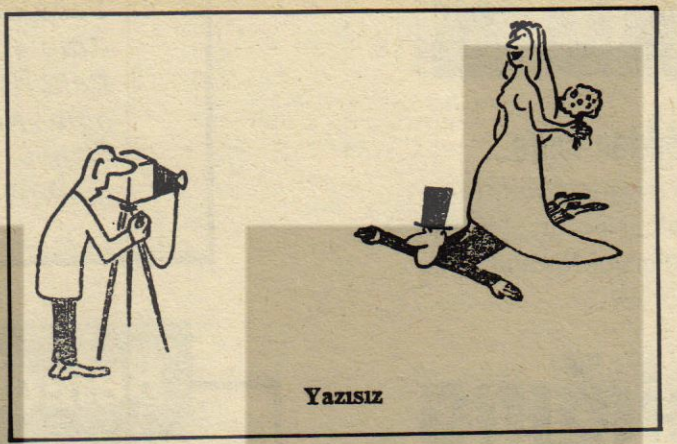

Yazısız

İLAN ET

Babası Büyük Frederik'i hiç sevmezmiş. Bir gün ona veliahtlıktan istifa etmesini ısrarla isteyince Frederik demiş ki: — Siz benim oğlunuz olmadığımı ilan edin, benim istifama hiç lüzum kalmaz.

FECİ BİR KAZA

..... Radyosu Türk Müziüi Dinleyici İstekleri Programına,
Hani bir şarkı vardı:
«Aşkımızın üstünden,
Otobüs geçti, kamyon geçti, minibüs geçti»
Bu şarkıyı trafik polisi nişanlım Dursun Yolver için çalmanızı rica ediyorum.
Şimdiden teşekkürler.

Tehlikeli hastalar

O gün doktor güzel hasta bakıcıya:
— Dört numaralı koğuştan sakınınız, dedi. Orada sizin için tehlikeli hastalar var.
— Neden? diye sordu hastabakıcı.
— Çünkü hepsi hemen hemen iyileşmiş durumdalar.

Dayak korkusu

Küçük kız, arkadaşı olan oğlana:
— Yüzmeye geliyor musun? diye sordu.
— Hayır, dedi oğlan. Yüzme bilmiyorum. Boğulacak olursam sonra annem beni fena halde döver.

Büyükanneye mektup

Tatilde, küçük Vincent büyük annesine mektup yazıyordu. Bir ara:
— Dilimin ucundaydı, bir türlü bulamıyorum, diye bağırdı.
Annesi uyardı:
— Bir başka kelime kullan.
— Bulamadığım kelime değil, pul...

Soyguncular

İki sabıkalı hapisane hücresinde buluştular.
— Senin suçun ne? diye biri sordu.
— Karşılıksız çekle bankadan para aldım. Ya senin?...
— Ben de çeksiz olarak bankadan para aldım.

SARHOŞUN KAMASI

Gece bekçisi geç vakitlerde yolda rastladığı sarhoşu durdurarak:
— Belindeki uzun şey nedir? diye sorar.
Sarhoş adam, bekçiye yalan uydurmak ister:
— Yanıma kamamı almıştım... der.
Gece bekçisi yine sorar:
— Çıkar da görelim hele, kama olduğunu...
Sarhoş çaresiz çıkarır. Rakı şişesini gören bekçi:
— Aklınla beni aldatmak istedin. Hele şu şişeyi bana ver... deyip, sarhoştan şişeyi alır ve bir dikişte içindeki rakıyı bitirir. Sonra boş şişeyi sarhoşa uzatarak:
— Bak, der, biliyorsun ki kama taşımak yasaktır. İçini aldım. Buyur, kını sende kalsın...

Seçme Sözler...

Vazifelilerden başkası giremez...
Nazife
Hâdise mi çıkaracaksın?
Olay
Nereden sevdim o zalim kadını?...
Kalçadan
Yıldız tornavidayı ver...
Astronot
Bırak çocuğu çıksın...
Ebe
İçi seni, dışı beni yakar...
Mufion

BİLMİŞGİLLER AİLESİ

grafik stüdyo

Delinin mektupları

Bir deli, elinde iki mektupla posta kutusunun yanına yaklaşır. Birini üzerine pul yapıştırmadan kutuya atar. Dalgınlığını sonra anlar ve ikinci mektubun üzerine iki pul yapıştırdıktan sonra kutuya atarak:

— İkiniz bunu paylaşın orada, diye mırıldanır.

Çiçekli araba

Üzeri ayçiçekleri resimleriyle süslü bir Volksvagen araba benzin istasyonlarından biri önünde durur. İstasyondaki görevli, elinde hortum ile arabaya yaklaşarak:

— Benzin mi istiyorsunuz, yoksa çiçekleriniz için su mu? diye sorar.

GAYET — Kültürlü ve boyu yüksek bir gencim... Yüz metreyi oniki saniyede koşar, halk türkülerini dinleyince coşarım... Üç kat lâcivert elbisemle, iki çift ayakkabım bile var... Ben kendim, çok iyi aile kızı arıyorum... Bilhassa erkek eli değmemiş olanlarından seçeceğim, mavi gözlü, sarı saçlı ve ince kaşlı olanları tercih sebebim olduğudur... Edebiyatla ve sanatla çok yakından ilgilendiğim söylenir... Şimdiki halde ayda beşyüz lira kazanmam bir şey ifade etmez... Saadet muhakkak ki her yerde değildir... Mutlu rüyalarımı gerçekleştirecek olan bütün bayanların ilgisini çekmek ve mesut olmak istememden ileri geliyor... İstekli bayanların birer resim ve yüz kuruşluk pulla mahalle muhtarlığına başvurmaları...

EVDEKİ BULGURDAN...

Eğitmen arkadaşla beraber bir köyde öğretmenlik yapıyordum. Bir gün bu hazırcevap ve şair arkadaşın bir olay için söylediği bir şiiri bir köylümüz bana şöyle anlattı:

Oraya yakın köyde bir ağa varmış. Ağanın yanında çalışan hizmetkârlarından birisi ağadan alacaklı imiş. Ağanın yanında çalışan bu hizmetkâr, onaltı sene önceden ağadan bir camış kellesi almış. Tabii hizmetkâr ölmeden önce oğluna ağanın kendisine bir miktar borcu olduğunu ve oğluna bu parayı almasını söylemiş. Yıllardan sonra oğlu ağanın kapısını çalarak, babasının alacağı olduğunu ve ağanın bu parayı ödemesini söylemiş. Ağa da, «Dur bakalım» demiş ve eski bir defteri açarak bir müddet incelemiş ve demiş ki:

— Senin baban onaltı sene önce benden bir camış kellesi almış. Onun parasını vermemiş. Dolayısiyle senin baban bana borçlu!... demiş.

Buna üzülen ve kızan adam, bizim eğitmen arkadaşın yanına gelerek bu olayı anlatmış ve buna bir türkü yakmasını istemiş. Bizim arkadaş da biraz düşündükten sonra şu beyitleri okumuş:

Akşamdan kavurdum un hellesi,
Yaman olur ağaların sillesi.
Onaltı sene çalıştım da,
Ödeyemedim bir camış kellesi.

YENİ RÜTBE

Yeni gelen misafir evin küçük çocuğuna sorar:

— Sen büyüyünce ne olacaksın?

Çocuk babasına dönerek:

— Baba, askerde ne var? diye sorar.

Babası saymaya başlar:

— Onbaşı, yüzbaşı, binbaşı...

Çocuk, misafire dönerek:

— Ben de kırkbaşı olacağım, der.

İNDİRİM

Bir gün Fen derslerinden birinde öğretmenimiz bize faydası olabilecek bir yardımcı kitaptan bahsederek:

— Çocuklar topluca birleşip on tane alsanız yüzde 50 indirim yaparlar, dedi.

Arka sıralarda oturan bir arkadaşımız bu söz üzerine sordu:

— Hocam, yirmi tane alsak yüzde 100 indirim yaparlar mı?

İki karılı koca

On yaşındaki Nicol, babasına:

— Baba, Bigami (iki kadınla evlenen) ne demektir? diye sordu.

O sırada bulaşık yıkamakla meşgul olan baba, içini çekerek:

— İki kere daha fazla bulaşık yıkayan adama denir, diye cevap verdi.

Seçmece

Yeni doğan ikiz kardeşleri sıkı bir incelemeden geçiren küçük Toto, birini göstererek, annesinin çevresindeki yakınlarına:

— Şunu alıkoyalım, dedi.

ACAYİP ÇİFTLER

Yaz günleri bir başkadır Antalya. Yerli ve yabancı turistleri ayrıca canlılık getirir şehre.

Yine böyle turistlerin bol olduğu bir yaz günü arkadaşımla deniz kenarında, kumlarda, kalabalık seli içinde güneşleniyorduk. Genç bir bayanla yaşlı bir turiste ilişti gözümüz. Yanımdaki arkadaş kadına sokularak ve Türkçe olarak sordu:

— Bu adam senin baban mı?

Kadın gülümsedi ama cevap vermedi. Bundan cesaret alan arkadaşım:

— Ne gülüyorsun şıllık... Bu senin baban mı?... diye sorusunu tekrarladı.

Bu sefer kadın bir kahkaha atarak, Türkçe cevap verdi:

— Hayır, kocam!...

Utancımızdan yer yarılsa girecektik. Çıkar yolu orayı terketmekte bulduk.

— İçki satışları yüzünden devlet her yıl 400 milyon lira zarar ediyor. -

SEBEBİ VARMIŞ!

İstanbul'un o pis, o yağmurlu, çipil havalarından biriydi. Herkes şemsiyesini açmış, kuyruk olmuş, benzin tahdidine boyun eğerek vasıta bekliyordu. Yalnız bir yolcu, gayet memnun, yaya geçiyordu ki, bekleyenlerden biri sordu:

— Hayret yahu.. Bu yağmurdan da memnun olabilecek bir insan varmış demek! Kim acaba?

Arkadaşları anlattı:

— Tanımadın mı? Sular İdaresi Müdürü!

Seçme Sözler...

Neden kalbim seni sevdi?...
Ne bileyim ben
Artık aramızda herşey bitti.
Son
Yapmayın görecekler...
Gözlük
Canım benim...
Vücut
Sizden nefret ediyorum.
Neden
Beni aldatabilirsin...
Lâdes
Aşkın gözü kördür...
Âmâ
Okşasam saçlarını...
Kuaför
Ne diyordum?...
Bilmem

Televizyon

Kadın, ruh doktoruna:

— Doktor, dedi, kocam kendini televizyon anteni sanıyor...

— Merak etmeyin, onu iyi ederim, bu nihayet bir tedavi meselesi...

— Doktor, onun tedavisini değil, ayarlanmasını istiyorum... Zira on gündür doğru dürüst bir program izleyemiyoruz!

★

Benzeyiş

Filip, işinden evine dönmüş, koltuğuna oturmuş dinleniyordu. Hizmetçi odasına girerek:

— Bir madam geldi, sizi görmek istiyor, dedi.

— Nasıl bir kadın?

— Eşiniz madama benzeyen tipte biri.

— Öyleyse ona evde olmadığımı söyle.

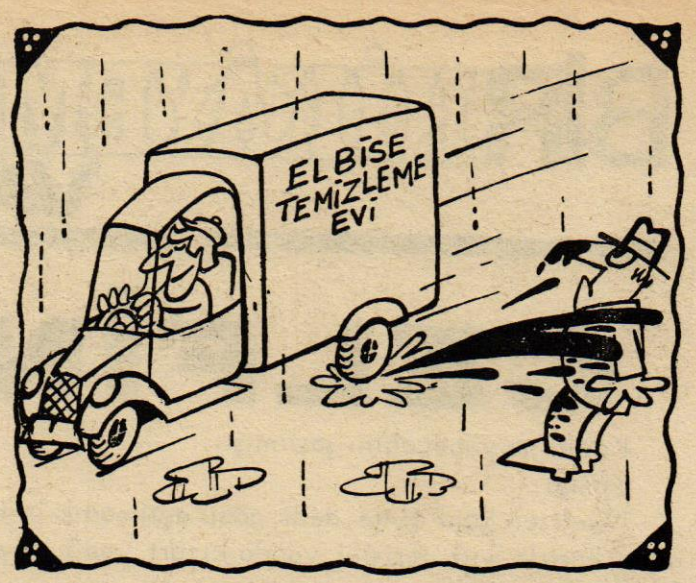

Yazılı

BOZUK SAAT

Rize'li arkadaşım Temel, bozulan saatini açıp kurcaladıktan sonra, bu kıymetli saatini her ustaya göstermeye cesaret edemediğinden bana ricada bulunarak:

— Kardaşum Sinan, haçan senin taniduğun bi saatçi var idu, ha ona beni getur da şu saate bi bakuversun, dedi.

Beraberce saatçi Hızır ustaya gittik.

Usta saatin kapağını açtı. Biz de dikkatle bakıyoruz... Bir de ne görelim, saatin içinde ölü bir karınca... Usta, Rizeli arkadaşım Temel'e sordu:

— Doğru söyle bu saati açıp kurcaladın mı?

Arkadaşım Temel:

— Ha oni mi sorayisun, açtum daa, bi daha da kapatamadum.

Usta, başını iki yana salladıktan sonra Temeli yanına çağırıp:

— Gel bak kuzum saatin niye durmuş... diye ona saatinin içini gösterdi.

Temel pür dikkat saatin içindeki karıncaya baktı, yüzünü ekşitti:

— Uy anassinu, dedi, haçan bileydum bunda bi pit yenüğu varidu, desaa maçinisti ölmüş daa...

İKİ KİŞİ ARASINDA

Bir gün şu kadının boynundaki saat ne kadar zarif güzellikte kendisi ile saat arasında bir fark yok demişler. Sadi nasıl yok demiş saat insana vaktini bildirir, o ise unutturuyor.

— x —

GÜNAYDIN

Merkeplerini önüne katmış giden kadının birine külhanbeyin biri: — Günaydın merkepler anası diye takılmış. Kadının cevabı:

— Günaydın oğlum.

— x —

NE BİLSİNMİŞ?

Haim be, benim karı çok müsrif pazar günü yüz lira, pazartesi iki yüz, dün de 500 lira istedi.

— Acıdim sana be Moiz. Nereye harcıyor bu parayı.

— Ne bileyim ben? Vermiyorum ki.

NİÇİN SÖYLEMEMİŞ

Açık sacık, hafif meşrep kadın papaza günah çıkartırken, papaz: Niçin bütün gühanlarını söylemiyorsun diye sorunca kadın cevap vermiş: — Sizi baştan çıkarmamak için.

KAZ BEKLİYORMUŞ

Muhalebicide oturan kadına: — Ismarladığım piliçi hala getirmediler dedi. Sonra: Siz de bir şey mi bekliyorsunuz diye sordu.

— Evet ben de bir kaz bekliyordum.

BİR HİKÂYEMİZ VAR

orhan kemal

CELFİN ETİ

Kadın ne yapacağını şaşırmıştı.

Komşu:

"Gel sen beni dinle, dedi, gözü açılmadık it manığı bul bi dene, boazla, yüz derisini, yağda kızart, yedir..Evelâllah bire-birdir.."

Kadın:

"Neler yedirmedim biçareye.. dedi, şeftali yaprağını kaynat, sabahleyin aç karnına içir dediler, içirdim; itin pisliğini yedir dediler, yedirdim; yüz bir dene nünüğü (2) suda kaynat, sarmısaklı yoğurt dök ver dediler, ettim, tosbağayı boğazla kanını sıcak sıcak içir dediler, içirdim..."

Demindenberi horozlu şeker alsın diye huysuzlanıp anasının eteğini çekiştiren oğlunu bir tekmeyle yıktı:

"Soyka ! diye bağırdı, dert ye! Yarın babısız kalırsan görürsün gününü ..."

Komşu:

"Günah kız, diye çocuğu yerden kaldırdı, sabi daha 0 !"

"Kıran girsin..Bir para kıymetleri kalmadı, gözümde..Herif elden gidiyor..Ne durdan anlarlar, ne oturdan..Düşmanının kapısına gönderirler seni, ne bu?"

"Sen beni dinle de öyle yap.. Çok faydasını görecen.. Bul bir manık..."

Yerdeki karıncalara gözünü diken kadın:

Soyunda sopunda yoktu fukaranın, diye mırıldandı, dal gibi delânnıydı..İki yüz kiloluk çemberlibalyaları sırtlardı da bana mı demezdi, hastalık ürkerdi.. Nerden girdi yüreğine bu soyka illet bilmemki..."

Öyle yap, Köpek manığını boğazla..."

"Fayda edeceğini bilsem..."

"Doktorun sözüne bakarsan..."

"Amaaan... Doktor da çıksın..Hepsi para tuzağı... Dediğimi yap sen..Yarından tezi yok, şu Hediye'nin kiracısına git, itleri kunnadı, alteve giriver, o değilden, al birini, boğazla, yüz, temizle, kızart ..."

- ...

Kocasının yattığı odanın kapısına gelince kadın, durdu. Adam gene inliyor, söyleniyordu.

"Ulan Allah, ulan ne kötülük ettim sana? Yol mu kestim, cana mı kıydım? Ne tükenmez gazabın varmış..Al canımı diyorum, almıyorsun. Avrada avrat ettin beni, düşmanlarıma avuç açtırdın..Bu sana sığar mı, ulan sığar mı senin adaletine bu?"

Kadının içi kötülendi, duvara dayandı. Diri göğsü, eski, yamalı iş gömleğini geriyordu. İki damla yaş güneş yanığı esmer yüzünden aşağılara yuvarlandı.

"Avrad ettin beni avrad: Ben böyle olacak adam mıydım? Fabrika köşelerinde, it köpeğe muhtaç ettirdin benim gül gibi avradımı..Adalet mi bu ulan? Sığar mı adalete? "

Birdenbire gıcık tuttu, uzun uzun, horozlar gibi öte öte öksürmeğe başlayınca, kadın koştu . Yarı bellerine kadar ıslak duvarların nemlileştirdiği loş oda küflü küflü kokuyordu. incecik bir mitilin üstünde sırtüstü yatan kocasını kadın kavaşça kaldırıp oturttu. Adamın ağzı dolmuştu.

Kadın yatağın yanındaki yuvarlak kutuyu tuttu:

"Tükür, tükür babam, tükür ! "

Adam ağız dolusu, kahlı bir balgamı çıkarınca rahatladı. Kadın, kocasının soğuk soğuk terleyen şakaklarını iyice kuruladı, onu tekrar sırtüstü yatırdı, iki yanını yorganla güzelce bastırdıktan sonra :

"Şu Meryem var ya, dedi, eskicinin avradı, bitişikteki.."

"Eee ? "

"Sana kızarmış celfin gönderecek ! "

Adamın gözleri ümitle parladı.

"Celfin kızartması mı? Meryem mi? Eskicinin avradı ha? Essahdan mı? Tüm celfin mi gönderecek?"

"Heye, tüm celfin gönderecek..."

"Söyle de bari, etti bir hayır, salça sürüp öyle kızartsın, derisi çıtır çıtır olsun, e mi?"

"Eh, söylerim.."

"Ben celfin kızartmasını çok severim..Çıtır çıtır olsun derisi..."

"Çıtır çıtır kızartır, söylerim.."

"Hani azbuçuk vaktim olsa da, şöyle kalkıp oturabilsem, şu kapının önüne, celfin kızartmasının yanında bir şişe siyah şarap.. Allah kuvvet verirse, gene eskisi gibi iyi kötü para kazanırsam nâpacam biliyormusun? İyi bir kuzu alacam, bol da yağ.. Sana diyecem ki, al avrat, yağı esirgeme, kızart şunu bir güzel.. Bi budunu da Meryem bacıya yollarız... Değil mi?"

"İyi ol da.. İnşallah..."

Demek Meryem beni düşündü ha? Kalkınca ona zorlu bir yemeni alacam.. Kuzunun başıyla barsaklarını, mumbarını, ciğerini hep Meryem'e verirdik. Demek iyi avratmış..Kaç, kaç kerre, yok yerden hatırına dokanıydım avradın.. Celfini tüm gönderecek değil mi?"

"Tüm gönderecek.."

"Siz de yersiniz çocuklar da..."

"Hayır hayır.. Sen kendine bak..Biz ne olsa yeriz..."

"Boğazımdan geçmez avrat, töbe geçmez boğazımdan.."

"Geçsin. Sen iyi olursan bizim celfinimiz de o, bayramımız da..Yeter ki sen iyi ol..."

"Avrat, Allah razı olsun senden, Allah seni iki cihanda aziz etsin..Benim bu perişan halimde bırakmadın beni..Taş deyi tuttuğunu altın etsin Allah..."

"Sen iyi ol. Sen iyi olmadıktan sonra, altını da kendinin olsun, gümüşü de..Sen iyi ol yeter ki..Benim altınım da sensin gümüşüm de..."

"Ben celfini çok severim, hepsini yiyecem. Siyah şarap ta olmalı ki.. Ama şimdi değil, sonra..İyi olunca Mersin'e de giderdik, bacımın yanına...Çocuklarım nerde?"

"Sokakta, oynuyorlar..."

"Vay evlâtlarım, vay yavrularım... Doya doya öpemiyorum. Allahtan..."

Yeni bir gıcıkla allak bullak oldu.

Hediye'nin kiracısının altevine usullacık giren kadın, besili eniklerden birini koynuna soktu, eve geldi. Eniği boğazladı, kanını curuna akıttı, yüzdü, temizledi, yağda iyice kızarttı, butlarını filân parçaladı. Günah umurunda değildi. Herkes "Alttarafı, bir hammal parçası.." diyordu ama, herkes haltetmiş...

Kızarmış köpek yavrusu eti bulunan sahaniyle odaya girdi.

"Uyuyor musun ne? dedi, bak ne getirdim sana..Kalk, kalk ta ye sıcak sıcak.."

Adamın ipince boynu kocaman başını zorla çevirdi, fersiz gözler sahana baktılar. Odaya yayılan kokuyu kokladı kokladı:

"Bu, dedi celfine benzemiyor arvat..."

Kadın telaşlandı:

"Bismillahirrahmannirrahim..Celfin vallaha, billaha celfin.. Celfin olmasa, abooo. Celfin olmazmışmış..Meryem kendi kızarttı, yanındaydım ben de..Celfin olmasa.."

"Celfin değil bu avrat, beni kandırma, celfin değil..."

"Vallaha celfin, billaha celfin..."

Kadın butlardan birini aldı.

"Bak, celfin işte..Çıtır çıtır kızarmış..."

"Celfin böyle olmaz, bilmem mi ben?"

"Vallaha, billaha, dört kitap hakkı için..."

"Bırak dört kitabı mört kitabı..Celfin değil..Madem celfin ye bakalım! Sen ye ben de yiyecem..Hadi..."

Kadın bunu hesap etmemişti. Yüreği çarpmağa başladı. Elindeki buda baktı, içi bulandı.

"Hani? Celfinse niye yemiyorsun?"

Ufak bir tereddütten sonra, kadın:

"Ihı, dedi, yiyorum işte..."

Devamı Sayfa 15'te

NEDEN GENEL İŞ'İ

dim. Ve desteklemeye başladım. Sosyal demokrat arkadaşların yanında yerimi aldım. Otobüs İşletmesinde çalışan işçi kardeşlerimizin çoğunluğu sosyal demokrat hareketi benimsemekte ve desteklemektedirler. Bu arkadaşlarımızdan gene çoğunluğu Genel-İş'e üye olmak istemektedir, olmaktadır. Çünkü Genel-İş'in gerçekten işçilerin yanında, güçlü bir sendika olduğunu bilmektedirler. Genel-İş'in işçi haklarından fedekarlık yapmayacağını, işçileri hiçbir surette patronlara satmayacağını bilmektedirler. Bu işçi arkadaşlarımın inandıkları gibi ben de, inandım ve onun içindir ki, Genel-İş'e katıldım. Koltuk ve çıkarları peşinde koştukları için bu gerçekleri görmeyen, görmek istemeyen sendikacılara, hissi davranışların, Türk işçi hareketine ve kendilerine fayda sağlamayacağını, kısa bir zaman içinde yok olup gitmeden Genel-İş'e katılmalarını tavsiye ederim.

Tüm işçi arkadaşlarıma hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim."

Derviş DEĞİRMENCİ'Yİ yitirdik

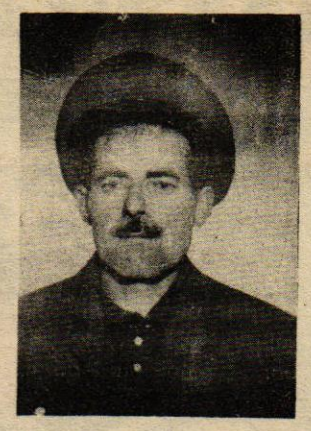

Sendikamız Erzurum Şubesi Üyelerinden Derviş Değirmenci 22. Mart 1974 Cuma günü geçirdiği bir mide kanaması sonucu hayata gözlerini yummuştur.

Erzurum Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü' nde temizlik işçisi olarak görev yapan Derviş Değirmenci üyelerimiz arasında çalışkanlığı, dürüstlüğü ve güvenilir kişiliğiyle tanınırdı. Değirmenci'nin ölüm haberi sendikamız camiasında ve mesai arkadaşları arasında büyük üzüntü yaratmıştır.

Erzurum şubemizde uzun zaman temsilcilik görevi de yapmış olan Değirmenci' nin cenazesi belediyeden temin edilen bir araba ile doğduğu köye gönderilmiş ve orada toprağa verilmiştir.

Genel-İş Emek Derviş Değirmenci'ye tanrıdan rahmet, kederli ailesine, eş ve dostu ile mesai arkadaşlarına başsağlığı diler.

HİKAYE

Budu kuvvetli dişleriyle ısırdı, çiğnemeğe başladı. Kendini zor tutuyor, lokma ağzında büyüdükçe büyüyor, şakakları ılık ılık terliyordu. Uzun uzun çiğnedi, fakat bir türlü yutamadı. Adam inanmıştı. İyi kızarmış, gevrek eti iştahla yerken, kadınla meşgul olmuyordu. Bir ara kadın, birşey bahane ederek kalktı, komşunun kirli yırtık çullarla çevrili apteshanesine kendini dar attı, öğürtüyle kustu. Öğle öğürdü, öğle öğürdü ki, bağırsakları sanki ağzından gelecekti. Her tarafı kuvvetle titriyor, soğuk soğuk ter döküyordu. Biraz hafiflediği sıra, elinde kocaman bir maşrapa tutan komşu:

"Noldu kız? dedi, soğuk'adın mı, noldun böyle?"

"Ne soğuklaması bacıcım, ne soğuklaması..."

"Noldun ya?"

Herşeyi anlattı. Meryem:

"Essahtan mı kız? diye şaştı, yedin mi? Yüreğin nasıl bayverdi?"

Kadın:

"Yedim, dedi, on senelik helalım.. Zehir bile içerim.."

Gözleri kuvvetle parladı.

"Çocuklarımın babası o, diye devam etti, benim kocam!"

İçerde, işbaşı için ayarlı çalar saatin sesi kuvvetle öttü. Kadın geç kalmış gibi, seğirtti.

AİLE BÜTÇENİZDE
DENGE
SAGLAMAK İÇİN:

SİGORTALILARIN ANCAK % 10'U GERÇEK İŞÇİ

Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettişleri, ülkemizde, "Sosyal güvenlik haklarının, bir hizmet akdiyle çalışanların ancak yüzde 10'unu kapsadığını, kuruma tescil edilen işçilerin büyük bir kısmının gerçek çalışanlar değil, işverenlerin dost ve akrabaları olduğunu" iddia etmişlerdir.

SSK Sigorta Müfettişlerinin genel kuruluna sunulan raporda sosyal güvenliğin yaygınlaştırılması ve temini göreviyle yükümlü bulunan SSK'nın görevini yarı yarıya ihmal ettiği ve gayesinden saptırıldığı ileri sürülmüştür.

İŞÇİ DÖVİZ GELİRİ % 59.2 ARTTI

1974 yılı Ocak ayında Türkiye'ye giren işçi döviz gelirlerinin, 122 milyon dolar düzeyinde gerçekleştiği belirmiştir.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Şinasi Ertan, İşçi döviz gelirlerinde 1973 yılı Ocak ayına göre yüzde 47.7 oranında bir artış olduğunu söylemiştir.

Ertan 1973 yılı Ocak ayına göre 1974 Ocak ayında 39.4 milyon dolar artış gösteren işçi döviz gelirlerinin sevindirici olduğunu belirtmiş, "1973 yılında yurdumuza gönderilen işçi dövizleri bir milyon 178 bin 3 dolar düzeyi nde gerçekleşmiştir Bu 1972 yılında Türkiye'ye gönderilen toplam işçi döviz miktarından yüzde 59.2 oranında 438 milyon dolar daha fazladır" demiştir.

TÜSTAV

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STÜDYO S REKLAM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

Bir ayıbalığını hatırlatan geniş omuzlu, kocaman kocaman elli Umum Müdür Yahudi Salomon, iri burnunu önündeki kaatlara indirmiş, yanıbaşındaki koltukta, İtalyan kırmalı Fransızcasıyla hararetli hararetli konuşmakta olan Sinyor Orlando'yu dinliyordu. Orlandı:

- Sabote ediliyorum, farkındayım! diyordu, imalatı düşürmek için ellerinden geleni yapıyorlar.. Bir taşla iki kuş vurmak!... Bu suretle hem fabrika idaresi, hem de işçi, bilhassa buna ehemmiyet veriyorlar, aleyhime dönecek.. Bütün yeniliklere karşı aynı reaksiyon, malum.. Numan Beye her şeyi anlattım.. Numan Bey kibar adam, kültürlü adam, bir Avrupalı kadar ileri anlayışlı adam!

-Orası muhakkak.

-Ama öteki? Tam bir feodal, hem de en fenasından.. Niçin dolaşır fabrika işçilerini? Alakadar olmasın, bıraksın size ve bana.. O istesin bizden randıman!

Çukurovaya altları delik pabucları, kirli atlet fanilası, pis hasır şapkasıyla talihini denemek için gelen Yahudi Salamon, anbar memurlukları, kantar katiplikleri yapmış, sonraları Çukurovanın çeşitli kasaba ve şehirlerinde uzun uzun sürtmüş, açıkgöz, hinoğlu hin, yaş yere basmaz biriydi ki nasılsa bu fabrikaya kapılanmış, tırnaklarını adamakıllı geçirmişti.

Şöyle böyle Fransızcası, biraz Almancası ve diğer alafranga anlayış tarafıyla Numan Rüştü Beyi; sırasında karacahil bir bakkal kadar hesabililiği, vurdunduymazlığıyla da Kadir Ağayı avlamış, gözlerine girmişti.

Fabrikada çarpışan menfaatlerin farkındaydı. Ama o, taraf tutmayı kendi çıkarı dışında bulduğu için, kökleri ta Numan Rüştü Beyle Kadir Ağaya kadar uzanan bu zıtlığı anlamaz görünüyordu.

Kıpkırmızı yüzü büsbütün kızaran ve bir makineli tüfek gibi konuşan İtalyan sakin sakin dinlerken, bir yandan da o gün postadan çıkan mektuplara göz atıyor, iplik ve bez siparişleriyle ilgilileri, ticaret masasına verilmek üzere, bir kenara bırakıyordu.

Sinyor Orlando:

- Siz Ağaya söyleyin lütfen, diye devam etti, zahmet edip girmesinler fabrika içlerine.. Bu fabrikanın mühendisi benim. Sorulacak bir şey varsa çağırsınlar beni, icabeden izahatı vereyim kendilerine!

Birdenbire başını kaldıran Salamon:

- Yorma kendini, dedi; Kadir Ağaya bu söylenmez.. Söylense bile hiç bir tesiri olmaz.. Kadir Ağa bir bakkal, karacahil bir bakkal kadar iptidaidir. Orta Anadolulu bir bakkal nasıl her sabah dükkanını besmeleyle açar, kavanozlarının tozunu alır, onları okşar, severse, Kadir Ağa da böyledir. Kolaya zımpara tozu karıştırıldığı meselesine gelince.. Mühim, çok mühim bu. Siz bu hususta ne biliyorsanız ondan bahsedin.. Yoksa, Kadir Ağa şöyle, Kadir Ağa böyle... Bu sökmez.. Kolaya zımpara tozu atandan haberiniz var mı? Kimdir bu sabotör?

- Bunu kimin yaptığı, daha doğrusu yaptırdığı bence malum..

- Kim ?

- Dokuma ustası!

- Onun teşvikiyle olması tabii.. Ama atan kim?

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

SOLUK

Soluk
İnsan seli
Yeni yıl için renklerin en güzelleriyle
süslü vitrinler
Gözlerim sarı uzun çizmelerde,
Daha bir çizmem olmadı.
Ya şu
Kişinin içi titreyip
Gözleriyle okşadığı
Neftinin en güzeli
Kalın topuklar ile çantası,
İçimden dayamak gelir alnımı vitrin camına
Tıpkı çöreklere bakan
O çocuklar gibi.
Gözlerim buğulu düşünüyorum.
Yaş ömrün yarısına yaklaşmakta
Halen çantasız
File çoraplar, boy boy süeterler
Kara saçlara yakışan tonlarda.
Yoksunum onlardan.
Renk solgun
Saçlar düzensiz
Bütün kış çalışmaktayım...
İçimde öfke isyan;
Anlıyorum neden düşer genç kızlar...
Oysa
Hepsi de iyi niyetlidir
İsterler
Sıcak bir yuva
Doyurabilecekleri yavrularla
Güzel giyinen bakımlı kadınlar.
Vitrinler, vitrinler...
Zihinleri devamlı çelmedeler.
Vitrinleri yumruklamak,
O güzel şeyleri
Çamurlu ayakkabılarımla
Çiğnemek geliyor içimden..
Hissediyorum.
Burnumun üşüdüğünü.
Parmağımla dokunuyorum
Buz gibi.
Derin soluk alıyorum
Sis bulutlu...
İçinde
Sevgi, dostluk, sağlık
Tekrar derin bir soluk;
Dudaklarımda
Hafif gülüş...
İçimden beni koruyan meleğin sesi
Boş ver vitrinlere!..
Senin,
Sevgi, dostluk, sağlık
Dolu dünyan var.
Tekrar soluk alıyorum
Vücudum
Canlandırılmış kanımın
Tüm sistemime dağıttığı canlılık içinde
Çenem kalkık
Göğsüm dik,
Hayata karşı
Sevgi dolu içim
Mutlu adımlarla
İlerliyorum
İstiklâl Caddesinde.